

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasasos petit sor egyszer 30 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, április 21.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: A kifejlés.

A képviselőház ülése.

Viszály a szabadelvű pártban.

Az aradi katolikusok gyűlése.

Erzsébet főhercegnő esküvője.

A kislenői lövészcsapatok.

Exlex előtt.

A Fehér Kereszt közgyűlése.

A kassai sikkasztás.

Szodoma a fővárosban.

A nazarénus rezervista.

Tanítók értekezlete.

Jäger Mari levele.

Tárcsa: Szücs Pali szerencséseje. Irta: Mikszáth Kálmán.

Regény-Csarnok: Klára grófnő. Fordította: Ritt Gyula.

A kifejlés.

Arad, április 20.

A vasárnapi szavazásnál három szabadelvűpárti képviselő nem vette tudomásul Fejérváry Géza báró honvédelemügyi miniszter választását, melyet a pécsi hadapródiskola ismert ügyében hozzá intézett interpellációra adott. A dolog minden egyébtől eltekintve, magába is elég figyelemreméltó volna, de a körülmények, a melyek ezen epizóduszerű eseményt kísérik, annak rendkívüli jelentőséget kölcsönöznek és a válságossá lett helyzet megindult kifejlésének első jeléül tekinthetők.

Nyilvánvaló ugyanis, hogy a szavazás előre megfontolt célzatos demonstráció jellegével bír, mert ha a miniszteri válasz nem elégitette ki a szóban levő urakat, akkor eltávozhattak volna a szavazás

elől, így azonban az ő eljárásuk sajátképen nem egyéb, mint a pártból való kilépésnek egy — tüntetéssel súlyosított — módja. Ha most még azt is számításba vesszük, hogy a három disszidens a régi nemzeti párt gárdájából való és bizalmatlansági szavazatuk éppen Fejérváry bárót illette, akkor tisztában lehetünk azzal, hogy itt nem három egyén hazafias érzületének ötletszerű fellobbanásáról, mint inkább egy pártakcióról van szó, melynek éle az agráriusok gyűlölt embere, a régi szabadelvű gárda oszlopos tagja ellen irányul.

A tények logikája érvényesül itten ismét oly feltűnő következetességgel, hogy szinte azt vélne az ember, miszerint a végzet kezét céltudatos intelligencia vezérli. Ugyanaz az obstrukció, melynek ostromával ők törtek nyílást a szabadelvű pártot körülzáró bástyákra, hogy azon bevonuljanak, most újra rést bont a kormánypárti erősség falain, a melyen ismét kiszállingóznak, idegenül, mint a hogyan bevonultak és négy évig ott bent éltek. Most már majd ismét kibonthatják azt a feketés árnyalatu zászlót, melyet annak idején a köpenyük alá dugva vittek a szabadelvű táborba, s melyet bizonyára nem felejtettek most ottan. Ez alatt a lobogó alatt lassanként ismét összeszedelődhetnek.

Evvvel a kiválással, úgy véljük, a szabadelvűség ügye csak nyer és a politikai erkölcs is tisztább alakban fog érvényesülni. Mert a kiket az elvi ellentétek oly tatóngó mélysége választ el egy-

mástól, mint a klerikális színezetű agráriusokata szabadelvűektől, azoknak a hatalom közös élvezetének jelében egyesülők és kormányozniok, ellenkezik a — enyhén szólva — parlamentarizmussal. A kormányon előreláthatólag válság lesz; ám vállalkozzanak ők, az agrárklerikálisok az új kormány alakítására és próbáljanak a saját irányuk és elveik szerint kormányozni, de tegyék azt a saját nevéik alatt és a saját felelősségükre.

A kiválás idejét és ürügyét különben elég ügyesen választották meg a jó urak. A kormányt a legnépszerűtlenebb harca és legveszedelmesebb pozíciójában hagyják cserben. Fusson, ki merre tud és mentse magával azt a kis népszerűséget, a mit a nemzeti párti hagyományok révén birt, had védjék meg a Gotterhaltés minisztert a saját külön hívei és barátai.

Hát hiszen majd csak meg lesz a kormány nélkülok is, ha muszáj, de a kik a szabadelvű kormánynak igaz hívei, és annak fenállása iránt érdeklődnek, kelleetlenül kénytelenek tapasztalni, mily fogyatékos előrelátással harcol az ellenzéki obstrukcióval szemben. Mert annyi bizonyos, hogy ha már nem tud a hadsereg körül vívmányokat kieszközölni a nemzeti aspirációk számára az mégis nehezen érthető, hogy az ellenzék folytonos vádaskodása és a közérzet izalmának tagadhatatlan általánossága ellenében, nem tudja megszüntetni a katonai atrocitásoknak örökös felújulását és majd itt, majd amott előforduló újabb és újabb kitörését. A pécsi csetnél is oly szembeszökő a céltudatos

Szücs Pali szerencséseje.

Irta: Mikszáth Kálmán.

Ahogy az öreg Biziék nagy réjtjéhez ért Szücs Pali, leült egyet pihenni a határcsere. Különös gondolatai támadtak. Nem jobb volna-e visszafordulni?

Ha akarná, sem tehetné már. Az egész világ tudja, hogy Gózonba siet, Bede Erzsit megkérni. Látták végigmenni a falun ünneplőruhában, a gomblyukba fűzött piros selymekendővel, melyet ki akar cserélni másikkal. Azóta már találgatják odahaza, vajjon lesz-e szerencséseje?

Nyomasztó sejtélem nehezíti meg lábait, fejét. Hátha most is csufság éri? Mert már három év előtt is érzi körül legyeskedett, de a jómódu Bedéné kerekén kimondta: nem adja a lányát korhelynek.

Igaz, hogy azóta megjavult, józan, szorgalmas lett, s ha kedve is jött néha kilépni a hámból, mintha erős gyepelő rántotta volna vissza mindig: szive volt a gyepelő. Csak hogy mióta az ősszel meghalt a szegény Bede Anna, Erzsi megint gazdagabb lett. Rátartó lett az ő szegénységével szemben... Ha legalább szolgálatban nem állna, akkor talán hozzámenne, — hanem így, hanem így... Ejb, mégis jobb lesz visszafordulni!

Haragos-zöld füvek, a mint a reggeli szél-

ben remegve összesugtak, a piros kökörcsin, mely busan hajtotta le fejét, a zugó nádas, melyet a felhő sötétre festett meg árnyékával, mind arra biztatták, hogy forduljon vissza...

Csak egy picike löhere-bokrocska a lábainál, a mint a felhő alul kibukkanó nap első sugara ráesett, nevelte ezt a rossz tanácsot. A napsugarak pajkosan szaladgáltak rajta levélről-levele, a kis tömzsi levelek mosolyogva nyújtózkodtak ki a melegítő fénytől s ragyogásukban aranyos fényt nyertek, de elvesztették a csillogó harmatesőppeket.

Szücs Pali egy négylevelű löherét pillantott meg köztük: lehajolt utána... szerencse az... letépte.

Csakugyan egy a szára mind a négynek. Aztán milyen szépek, duzzadtak a levelek, mind kifejtett, husos, egyik sem csonka, rozsdaverte, még csak sárguló sincs köztük, a fehér, eres foltocskák csillagoknak csókja rajtuk...

Gondosan betette erszényébe az ezüst forintok közé a szerencsét s mire újra fölvetette szeméit, már akkor teljes pompájában tündöklött a nap s egész Bógyvölgye mosolygott. Távol a gózoni piéhfedeles torony, mintha aranyzalagokat nyújtogatna eléje, mik végig-hullámanak két falu határán...

De hiszen most már vissza nem fordul a szerencséjével!

Fütyörészve folytatta útját Bodokig, hol a

koresma mellett gozoni fuvarosok jöttek rá szembe.

— Hova, Pali öcsém? — szólította meg Mák Gergely.

— Gózonba.

— Látom rajtad. Csak siess, otthon vannak! — mondá — és megállította szekereit. — Valami jut eszembe, te Pali! Talán halottad is már, hogy hajdu leszek „Mindszeantektől” kezdve. S ha meg a te sorsod is így fordul, kivehetnéd a kis jószágomat haszonbérbe.

— Bizony mond valamit kegyelmed... csak hogy pénz kellene ahhoz, — teszi hozzá hirtelen elkomolyodva.

— Fizeted majd a haszonból. Embernek ismerlek. Megkóstoltad a rosszat is, s vissza nem estél. Inkább neked adom, mint másnak. Gyere át vasárnap, megcsináljuk a kontraktust.

Pál szive megdagadt a reménységtől. Még sem bolondság a szerencsefű!... Bizott már a jövőben s nem is ment, de futott Gózon felé. Epen delet harangoztak, mikor Bedénéknél benyitott a kapuján.

Bedéné kendert tiltott az udvaron, nyájasan fogadta a legény köszöntését s lerázta kötényéről a pozdorját, amint illik érdemes vendég előtt.

— Kerüljünk beljebb, Pali öcsém! Eppen jökor jött; Erzsi főzi az ebédet.

Csakugyan ott szorgoskodék a konyhában,

és előrelátó kormányzat hiánya, hogy az ott előfordult botrány csaknem provokáció számba megy az amugy is felháborodott közvéleménnyel szemben, és oly kapóra jött az ellenzéki obstrukciónak, mintha egyenesen annak a részére lett volna megrendelve.

A szabadelvűpárt agrár-kerikális része — sit venia verbo — igyekszik a maga részére kiaknázni a szabadelvű kormány ezen mulasztását, és tagjai ürügyül használja arra, hogy mint a Gotterhalte esküdt ellenségei, mint a nemzeti aspirációk hagyományosai, mint szabadsághősök hagyják oda a szabadelvű pártot és indítják meg a kikerülhetetlen válságnak olyszzerű kifejlését, mely az ő kormányképességüket *lefelé* is egyaránt biztosítja. Ez a jelentősége van egyelőre a három szavazatnak, és egyben annak a mulasztásnak, mely a kormányt a pécsihez hasonló viszonyok és esetek lehetősége miatt terhelik.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 20.

Lassan, nagyon lassan gyülekeztek a képviselők ma a Hízba, ahol ismét küldöttségek jártak, de Apponyi nem lévén Budapesten, képviselőiknek adták át a kérvényeket és felmentek a karzatokra.

Az ülés elején a napirend előtt Lengyel Zoltán beszélt a villamos sztrájkról. Annyi irromány, fűzet, ujság feküdt előtte a padon, hogy azt hitték, ismét négy órás beszédet mond. Szerencsére ezt nem tette, hanem szóhoz engedte Abaffy Odónt és a többi szónokot is. Abaffy, néppárti szónok erősen szembeszállt az obstrukcióval.

No de annál inkább pártolta azt Holló, ki a beszédébe még az egyházpolitikát is bevonta.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Dániel Gábor, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, Plósz Sándor, Láng Lajos és Lukács László miniszterek.

Elnök megnyitja az ülést, és bemutatja az irrományokat.

(A villamos sztrájk.)

Elnök jelenti, hogy Lengyel Zoltán a köz-
uti vasutasok sztrájkja dolgában a napirend előtt felszólalni kíván.

Lengyel Zoltán panaszosan említi fel, hogy a köz-
uti vasuti társaság rosszul bánik az alkalmazottaival és ezért kénytelenek ezek időszakonként a sztrájkhoz fordulni. A társaság a sztrájkoló 600 ember közül csak 53 embert fogadott vissza, a többi kénytelenül tette minden ok nélkül. Kifogásolja, hogy a társaság szolgálati szabályzatát senkisé isméri. Az előléptetés ellen is számos kifogást tesz. Követeli a kereskedelmi minisztertől, hogy a kénytelenül maradt munkások érdekében intervenciót adjon.

(Az indemnitás.)

Abaffy Odón (néppárti) mindenekelőtt elítéli az obstrukciót. (Zaj és ellentmondás a szélbalon). Az obstrukcióval lehet kormányt buktatni, ha ez a cél. de sirja lehet az alkotmányok. (Zaj a szélkalon). Ő óva inti a szélsőbalt végtelenségig harctól, mert ez óriási veszedelembé sodorhatja az országot. Kijelenti, hogy az indemnitást nem fogadja el, mert a kormánynak előrelátónak kellett volna lennie és gondoskodnia kellett volna a költségvetésről. Röviden ismétli, hogy az indemnitást nem fogadja el.

Bartha Miklós: A vége jó volt!

Abaffy: Az eleje is!

Bartha: Az eleje rossz volt.

Holló Lajos: Főként azt hibáztatja, hogy a katonai javaslatok előterjesztése nem volt időszzerű. Erről a trónbeszéd sem szólt, ellenben szó volt ott gazdasági programról. Előttünk van az osztrák kiegyezés, a külföldi kereskedelmi szerződés, ezekkel kellene foglalkoznunk, nem pedig ujonczaporitással. Tiszta többségnek mondja magát a kormánypárt. Ezt szerinte csak akkor mondhatná, ha a választól jogot kiterjesztené szélesebb rétegekben.

Ha a katonai létszám nem felel meg a kívánalmaknak, akkor lett volna idő annak pótlására a véderőjavaslat revíziójánál. (Fejérváry miniszter kimegy.)

Kubik Béla: Szólik már a miniszter!

Thaly Ferenc: Meghátrál!

Fejérváry báró miniszter (visszaforul a terem közepén és int a kezével): Nem szokásom! Nem szoktam meghátrálni!

(A dinasztiairól.)

Holló Lajos: Az nem teoria csak, hogy a dinasztia-nak a nemzeti küzdelemnek, a nemzeti munkának élén kell állania, mert különben minden téren csak tespedés, visszaesés, hanyatlás fog beállni. Hivatkozik a német császárokra, a kiknek gondos, előrelátó és áldozatkész keze a külföld összes vívmányait behozta és meghonosította az országban. Fényes példa erre a mostani német császár is. Nálunk, fájdalom, a dinasztia nem a nemzeti erőt, hanem a hatalmat képviseli. (Ugy van! Tetszés a baloldalon.) A loyaltás nem abból áll, hogy nemzeti kötelességeinket elhanyagoljuk, hanem, hogy a dinasztia és nemzet érdekeit egymással összhangzásba hozzuk. V. Ferdinánd megeskü-

dött az alkotmányra 1848-ban és mindennek dacára esküjét megtagadta. (Zajos taps az ellenzéken.)

A dinasztia igénybe vette az egész nemzeti udvartartás költségeit, de azért magyar udvartartás ma sincs. A nemzeti egyenjogúság ki lett mondva Magyarország és Ausztria között, de Magyarország nemzeti jogait sohasem érvényesíthette.

A helyett, hogy a kormányok ezeket iparkodtak volna megszerezni és kibővíteni, felidéztek az egyházpolitikát és a keresztény rétegeket egymással szembe uszították. (Zajos helyeslés az Ugron pártan és a néppártan.)

Rakevsky István: Es kik tették? A szabadkőművesek! (Zaj balról.)

Holló Lajos: Ez az egyházpolitika viszályt hintett el a társadalomban is. (Tetszés a néppártan.)

Ezután azokkal az érvekkel foglalkozik, a melyeket az obstrukció ellen felhoztak. Nem kicsinyli azokat a vívmányokat, a miket a nemzeti párt eddig elért. A két éves szolgálati időt vívmánynak tekinti, de kérdés, hogy csakugyan az lesz-e, mert ha a terhek kisebbítésével jár, akkor igenis vívmány, de ha újabb terhekkel jár, akkor hátrány. Ha a nemzeti jelvényeket beviszik a hadseregbe, az is lehet vívmány is, hátrány is. Valamint ugyanez áll a tiszték nyelvtanulásánál is. A magyar tiszték tudjanak magyarul, de ne kényszerítsék erre az osztrák tiszteteket is, nehogy gyűlölettel legyenek irántunk.

(Az ex-lex.)

Sajnálná, ha ex-lex lenne, de erről az ellenzék nem tehet, ezért a kormányra hárítja a felelősséget.

Az ex-lexet szerinte csak úgy lehet elkerülni, ha a kormány magáévá teszi a nemzeti programot és kormányzását nemzeti ideákkal telíti meg. (Tetszés az ellenzéken.)

Kubik (Erdély volt miniszterhez): Ne kacagjon! Ezt nem lehet lekacagni!

Erdély Sándor: Maga nem parancsol nekem és engem ne utasítgasson! (Tetszés.)

Holló Lajos nem fogadja el a javaslatot, hanem határozati javaslatot nyújt be, a mely szerint 50 tagu parlamentári bizottság küldendő ki a teendő intézkedések megbeszélése végett.

Elnök az ülést felfüggeszti!

Szünet után Molnár Jenő beszél az indemnitás ellen.

Erre a vitát holnapra halasztották.

TÁVIRATOK

A balkáni helyzet.

Róma, április 20. A Stefani-ügynökség jelentéi Konstantinápolyból mai kelettel: A szultán az olasz nagykövetet fogadta és kijelentette, hogy erősen előkelti szándéka a reformokat

amint beleptek s nem ejtette ugyan le a főzőkanalat zavarában, hanem annyi bizonyos, hogy elpirult.

S az is bizonyos, hogy mikor anyja bement Palival a szobába, a macskát, melyet csak az imént ütött meg csinjeért, fölvette az ölébe, megcirógatta szelíden és egy tányér ételt is adott neki.

— Ne haragudjál, kis cirmosom... neked adom a részemet. Jaj, ha te tudnád, kis cica, ki van itt? ... Gyere, hadd veressem meg a pofácskádat.

A macska okos ábrázatot vágott, éppen szoba lehetett volna vele eredni, mikor Pali valahogy nesztelenül egyszer csak előtte tette.

— Tudod-e Erzs, miért jöttem? — kérde halkan és nyakkendője csokrát babrálta.

— Sic, te cudar! — kiáltá Erzsike minden igazi ok nélkül elugrasztotta onnan a macskát, aztán, mintha haragjával nem bírva, üldözné, maga is utánairamodék.

Ugyancsak várhatták! Nehéz volt vissza-csalogatni. Elbujt a virágos kertbe, az orgona-bokrok mögé, s fehér babos kendőjét egészen letolta égő arcára, mikor szölogatták.

Pedig éppen ezt a kendőt akarta elvinni Szücs Pali cserébe.

Nem is esett benne később nagy nehézség. Erzs is akarta, az anyja sem bánta, mert

megjavult a legény, de meg ez a Mák Gergely dolog is kapóra jött. Pali úgy indult vissza a babos-kendővel gomblyukában, mint a legboldogabb vőlegény a világon.

Örömtől volt piros az arca, meg tán a jó börtől, mert ebben sem volt hiba az ebédnek, pajkos szikrák ugráltak a szemében és csintalan ördögök táncoltak előtte: azok az örömtől, ezek meg a börtől.

Mikor a bodoki kocsmához ért, az apró ördögök mind beszaladtak előre a kocsmái ajtón.

— Eh, miért ne mennék be magam is — gondolta Szücs Pali. — Ugyis csak egy ilyen nap van a napok között!

Bement, ivott. Az első itcétől még boldogabb lett, a többtől szilajjává vált, az utoljatól veszetté.

— Huzd el a nótámat öreg Gilagó Marci!

Az ablaknál egy hamiskodó festett arcot pillantott meg éppen kapóra.

— Gyere be, Réki Maris, régi szeretőm. Mulassunk még egyet! Neked adom ezt a babos-kendőt.

A gózoni fuvarosok megint arra mentek, de most már hazafelé, köszénnel megrakodva.

— Ejnye, Pali, Pali! — kiáltott be Mák Gergely szemrehányóan. — No, te ugyan szépen mentél el Gózonba.

— Mit nékem Gózon! Bort ide még!

Hogy is van a notám? Megfizetem, itt az ára...

Kivette erszényét és kiszórta a mi benne volt. Széttgurultak a forintok, mintha a sátán szekerének kerekai volnának, Gilagó fölszedte. A lóhere is kiesett. Réki Maris összeta-posta...

Mák Gergely uram fejét csóválta s közibevágott a lovainak:

— No iszen Szücs Pali, jöhetsz már te hozzám kontraktust csinálni.

A hajnali hűs szél kékre marta dult arcát, összecsapkodta gesztenyeszin haját, mire ott-hon az udvaron mámorából fölcusdott. Ki vezette haza, nem tudta. Zugott a feje, fergott vele a világ még akkor is: alig tudott a szobába menni.

Bár ne tudott volna! Már akkor ott volt az ágyon kiterítve a piros jegykendő, a mit Erzsikénél hagyott tegnap déiben.

Eszmélni kezdett. Hogy lehet az itt? Viszszaküldték volna? Lehetetlen, lehetetlen... mert a babos kendő még akkor is itt lenne, a mit tőle hozott! Hát a négylevelű lóhere? Jaj, csak azt ne vesztette volna el! Nincs, semmi sincs!...

Ködös fejét gondolkozva hajtotta le egy szűszékre... Hát ha nem is volt ő Gózonban, hanem csak úgy álmodta az egészet?

Macedóniában végrehojtani. A szultán közölte továbbá a nagykövettel, hogy erélyes intézkedéseket tettek az albánok forradalmának elnyomására.

Konstantinápoly, április 20. *Omer Ruzsábasa* tábornagy, aki ma Üszkübbe utazott, azt az utasítást kapta, hogy a valival, *Sabir* basa hadosztálytábornokkal egyetértően még egyszer szólítsa fel az ellenszegülő albánokat engedékenységre azzal a fenyegetéssel, hogy különben *rögtön erélyesen fog eljárni ellenük.*

Konstantinápoly, április 20. Hogy a husvéti ünnepek alatt minden rendzavarásnak elejét vegyék, az orthodox egyházi hatóságokkal egyetértően nagyszabású rendőri intézkedéseket tettek. A különben is érvényben lévő rendkívüli éviintézkedéseket Konstantinápolyban és a vidéken a husvéti ünnepek egész ideje alatt fenntartják. Eddig sem itt, sem a vidéken nem történt komolyabb dolog.

Viszály a szabadelvű pártban.

(*Ivánka, Hock, Wittmann.*)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 20.

A politikai köröket élénken foglalkoztatta a képviselőház szombati ülésén megtartott szavazás, a melynek során a szabadelvűpárt három tagja nem vette tudomásul a honvédelmi miniszter válaszát. Azokról a politikai intimításokról, a melyek ehhez a nevezetes szavazáshoz fűződnek, a P. H. a következőket írja:

A képviselőház legutóbbi ülésén mutatkozott ismét valami nyilvánulása az *Apponyi-frakciónak.* Névszerinti szavazás volt *Fejérváry Géza* báró azon válaszára, amiket a *Gotterhalte* szindarab ügyében és a pécsi hadapródiskola ügyében adott. Az első választ a szabadelvű párt összes jelenlévő tagjai tudomásul vették, de a másik válasza történt névszerinti szavazásnál *Ivánka* Oszkár, *Hock* János és *Wittmann* János a miniszter ellen „nem”-mel szavaztak. Mindhármán *Apponyi* bizalmasai közé tartoznak. *Ivánka* már a miniszter válaszbeszéde alkalmával elárulta, hogy nem ért vele egyet, *Hock* János kinyilvánította, hogy a katonai iskolában a fegyelmet alá kell rendelni a nemzeti érületnek. *Wittmann* János pedig nem indokolt semmit, ő így szavazott, mert így esett neki jól. Az ellenzék mindhármukat nagy éljenzéssel és tapssal üdvözölte.

A szabadelvű párton úgy fogták föl a helyzetet, hogy a három képviselőnek, aki ily kényes kérdésben a kormány ellen foglal állást, ki kell lépnie a szabadelvű pártból. Mint-hogy azonban *Szell* nem volt itthon, egyelőre várakozó álláspontra helyezkedtek. Egy csoport közben *Fejérváry* báró honvédelmi miniszter (aki *Szell* távollétében mint a rangban legidősebb miniszter a kormányelnököt helyettesítette) szintén beszélgetett néhány képviselővel az esetről. *Fejérváry* báró egy katonás mozdulatot tett, amivel jelezte, hogy mi lenne árendő. A mozdulatot csakhamar mutogatták a folyosón. De *Fejérváry* báró miniszter sietett megmagyarázni, hogy neki az esetről csak privát véleménye van, ő hivatalosan nem nyilatkozhatik, annál kevésbé, mert ez a miniszterelnökre tartozik, aki most nincs itthon.

— De ha a magánvéleményemet kérdezi valaki — folytatta a miniszter — az én véleményem az, hogy a szabadelvűpárthoz tartozó képviselőnek nem szabad így tüntetni. Ha nem tetszik a válasz, menjen ki a folyosóra, de ne szavazzon az ellenzékkel és ne tüntessen a kormány ellen.

A szavazás után az a vélemény uralkodott, hogy a jelenség a disszidensek megmozdulásá-

nak a kezdete volt. Hamarjában 17-re tették azoknak a számát, akik nagyon rövid idő alatt kivonultak a pártból. A számítás részben arra is alapították, hogy kik nem voltak jelen a második szavazásnál, azok közül, akik az elsőnél igennel szavaztak. Ezeknek a száma 29, de le kell számítani közülök azokat, akik nem célzatosan mentek el és a néppártiakat. Tudniillik a néppárt sem szavazott egyetértéssel. *Zichy* János gróf, *Rakovszky* István és *Abaffy* Odön igennel szavazott, míg *Kovács* Pál, *Trubinyi* János és *Udvarny* Ferenc nemmel.

A szombati est idejére várták, hogy történik valami a párt beléletében, azonban a várakozás hiába való volt. Az elhatározást úgy azok, akiknek nem tetszett a tüntető szavazás, mint azok, akik részesek voltak, elhalasztották *Szell* Kálmán hazatértéig. A szabadelvű-pártkörben egyébként az est folyamán igen kevesen jelentek meg. A miniszterek közül csak *Plósz* Sándor igazságügyminiszter volt jelen, de nem foglalkozott politikával, hanem a leánya eljegyzése alkalmából fogadta a gratulációkat. Nem volt jelen a pártkörben *Podmaniczky* Frigyes, a párt elnöke sem, de azért tudták, hogy kilépési nyilatkozat nem érkezett. A jelenlévők közt az volt a jelszó, hogy *Ivánka*, *Hock* és *Wittmann* az eljárását egyelőre negligálni kell — amíg *Szell* mást nem diktál.

Az aradi katolikusok gyűlése.

(Az új templom berendezése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 20.

Az aradi római katolikus közönség vasárnap délután gyűlést tartott, melynek tárgya az új templom berendezési szükségletéről való gondoskodás volt. A nemes irányú gyűlés, melyet *Urbán* Ivánné főispánné és *Csák* Cirjék dr. rendfőnök bívtak egybe, a városháza nagyeremében ment végbe, nagyszámu résztvevő jelenlétében. A gyűlés a szép célhoz méltóan igen eredményes volt, amennyiben a templom berendezésére számos nagyobb adományt jelentettek be. Ez természetesen csak kezdete még a róm. kath. közönség áldozatkészségének, mert még sok hozzájárulásra van szükség. Hogy a polárság nem fog elmaradni kötelességének teljesítésétől, azt méltán elvárhatja a hazafiasság és vallásosság terén oly sok érdemeket szerzett s városunk közönsége előtt közszeretetlen álló minorita-rend.

A gyűlés lefolyása a következő volt:

A zöld asztalnál *Urbán* Ivánné, *Institóris* Kálmán polgármester, *Csák* Cirjék dr. rendfőnök, *Kristyóry* János kamarai elnök és *Varjassy* Árpád tanfelügyelő foglaltak helyet.

A gyűlést *Urbán* Ivánné nyitotta meg, üdvözölve a megjelent híjgyeket.

Csák Cirjék dr. rendfőnök emelkedett fel ezután s lelkes szavakban üdvözölte a közgyűlésen megjelent *Urbán* Ivánnét, mint aki minden jótékony ügy élén az elsők között buzgólkodik. Majd a közgyűlésen megjelent polgárokat üdvözölte. A szív őszinte hangján szólt az aradi honleányokhoz, akiknek annyi számos jótékony intézet köszönheti a vértanuk földjét a keletkezésüket. Ezekhez a lelkesedni tudó honleányok és polgárokhöz intézte szavait. Elmondá, hogy amikor a minorita-rend belement abba a vállalkozásába, hogy Aradon katolikus híveknek az Isten dicsőségére egy új diszes templomot emeljen, az oly gyakran felmerült panasz vezérelte, hogy kicsi a templom a hívek befogadására. Isten segítségével az új templom oszlopai már emelkedőben vannak. Maholnap a templom felépül. És most a templom belső berendezéséről kell gondoskodni, úgy, hogy

méltó legyen a templom külsőjéhez. De a minorita-rend a templom felépítésével olyan terhet vállalt magára, hogy nem egészen felelhet meg a követelményeknek, miért is arra kéri a közgyűlésen megjelent híveket, hogy nyilatkozzanak a templom berendezési kérdéséről milyen módon lehetne megoldani? Végül üdvöz i *Institóris* Kálmán polgármestert, aki megjelentetésével a közgyűlést megtisztelte.

Kristyóry János szólott ezután. Hálásan emlékezik meg a minorita-rend kétszáz éves hazafias működéséről és köszönetet mond a rendnek, hogy Aradvárosát egy diszes templomhoz juttatja. A rendfőnök szavait megértette. És most a katolikus híveken a sor, hogy ennek a derék rendnek a feladatát megkönnyebbitse, amely egyforma szeretettel fogadta kebiére a szegényt és gazdagot s a templom belső berendezésének az ügyét előmozdítsa. Arra kéri a rendfőnököt, hogy erre nézve mutassa meg utat, melyen mindannyian követhessék.

Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő szintén elismerő szavakban szólt a minorita-rend elvülhetetlen nagy érdemeiről. Megértettük mi, ugymond, a rendfőnök és *Kristyóry* János előadásából, hogy a minorita-rend az új templom kiépítésével egy magát túlhaladó költséges vállalkozásba fogott, amiben segítségére sietni kötelességünk. Indítványozza, a mai gyűlés mondja ki először is, hogy az aradi róm. katb. hívek egyeteme kötelességének ismeri a minorita-rendnek az új templom berendezésében segítségére legyen. Másodszer a gyűlés a maga kebeléből egy bizottságot küldjön ki, a mely aztán erre nézve a megfelelő módozatokat előkészítse egy később összehívandó nagygyűlésre.

Az indítványt a nagygyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta s az előkészítő negybizottságba beválasztottak:

Almásy Pál, *Bánhid* Antal báró, *Bohus* Zsigmond báró, *Boros* Vida, *Breda* Viktor gróf, *Burján* János, *Domány* József, *Cs.* *Endes* Dániel, *Farkas* Győző, *Fetter* Géza, *Fényes* Dezső, *Kádas* Kálmán, *Keresztes* Gyula dr., *Krenner* Vilmos, *Kristyóry* János, *Kosinczky* Viktor, *Kugler* István, *Laczay* Endre, *Madarász* Antal, *Mesziényi* Antal, *Millig* József, *Müller* Károly, *Nesnera* Aladár, *Otrubay* Károly, *Parecz* Gyula dr., *Posgay* Lajos dr., *Ring* Géza, *Salacz* Gyula, *Sariot* Domonkos, *Schill* József, *Schröder* Béla, *Szathmáry* Gyula, *Szalay* Károly, *Szell* Ernő, *Tagányi* István, *Tedeschi* Viktor, *Töttössy* Géza dr., *Urbán* Iván, *Varjassy* Árpád, *Vass* Géza, *Virág* Lajos, *Vásárhelyi* Béla, *Vásárhelyi* László, *Zselénski* Róbert gróf, *Frick* József, *Reinhardt* Gyula, *Rosmanith* Albert, ifj. *Czeiler* István, *Gásza* Béla, *Mittner* József, *Biró* Kálmán, *Biró* Albert, *Marschall* Lajos dr., *Maresch* Gyula, *Robitsék* Gusztáv, *Hegedüs* László, *Baross* Ferenc dr., *Lócs* Rezső, *Andrényi* Károly, *Weil* Alajos, *Institóris* István dr., *Issekutz* László dr., *Szöllössy* Jenő dr., *Buja* Sándor, *Hoffmann* Antal, *Limbeck* János, *Hermann* Gyula, *Kintzig* János, *Kintzig* Géza, *Habaréger* György, *Hajek* Rezső, *Vass* Gusztáv, *Panián* György, *Probst* Mihály, *Nachtnében* Odön, *Priegl* István dr., ifj. *Czeiler* István, *Dangl* József, *Klár* Ferenc, *Leitner* Ernő, *Verbos* Adám, *Sztojka* József, *Gróen* Nándor, *Paikert* Henrik, *Reicher* Ferenc, *Reicher* Károly, *Maczky* Károly, *Jakabffy* István, *Jakabffy* Dezső, *Edvi* Illés László, *Barabás* Béla dr., *Simay* István, *Kabdebó* János dr., *Ottvös* Dániel dr., *Embey* Iván, *Bisztriczky* József, *Soltész* András, *Steiner* Ferenc, *Lukácsy* Lajos, *Lukács* Gyula, *Keller* Gyula, *Scherhag* Jakab, *Lejtényi* Sándor, *Széchenyi* Kázmér, *Farkas* Ernő.

Csák Cirjék dr. rendfőnök a félreértések kikerülése végett kijelenteni óhajtja, hogy a bizottságba Aradváros minden egyes róm. kat. polgárát szívesen fogadja, aki munkálkodásával az ügy segítségére óhajt lenni. A női és férfi nagy bizottságot pedig a május második felé-

ben összehívandó újabb közgyűlés fogja megválasztani, a mikor a módosítók elkészítésére kiküldött bizottság a munkálataival már elkészül.

Ezután a rendfőnök nagy örömmel emlékezett meg arról, hogy az új templom berendezésére már is az alábbi adományozásokat jelentheti be:

Varjassy Arpád 500 koronát ajánlott fel öt éves részletben. *Boros* Jusztin 400 koronát öt évi részletben. *Leitner* Ernő dr. 300 koronát öt évi részletben. *Drescher* Gizella 200 koronát. *Fábián* Lászlóné 200 koronát. *Hal'ér* család 120 koronát. *Nyáry* Vilmos és neje 100 koronát. Ezenkívül egy magát megnevezni nem óhajtó urad Pád. Szent Antal tiszteletére egy oltárt készített teljes felszereléssel. Egy másik magát meg nevező adakozó a templom belsőjében elhelyezett 13 pár joniai oszlop között egy pár oszlop márványozására 800 koronát adott.

Egger István minoritarendű papnövendék egy Szent-István és Szent-László képével ellátott üvegfestészetű ablak elkészítésére 800 koronát ajánlott fel. Az aradi kir. főgimnázium és főreáliskola ifjúsága egy Szent Gellért és Szent Imrét ábrázoló üvegfestészetű ablak elkészítésére 800 koronát.

Frick József építómester Jézus a jó pásztort ábrázoló üvegfestészetű ablak elkészítésére 800 koronát. *Tabákovits* Emil műépítész Szent-Erzsébetet ábrázoló üvegfestészetű ablak elkészítésére 800 koronát. *Nikolits* Döme ügyvéd Szepültelenül fogantatott Szűzet ábrázoló üvegfestészetű ablak elkészítésére 800 koronát. *Csák* Cirják dr. rendfőnök Szent-Ferencet és Pád. Szent-Antalt ábrázoló üvegfestészetű ablak elkészítésére 800 koronát.

Még három ablak megfestésére nincs vállalkozó. Az ablakokra, oszlopok pilléreire a készítettők neveit örök emlékül felírják. Minden egyes adakozó neve egy nagy könyvbe iratik, melyet elhelyeznek a főoltár alatt. Az ezer koronán felül adakozók nevei a templom kupola falazatába beillesztett márványtáblán megörökítettnek. A 200 koronán kezdődők nevei szintén márványtáblákon örökítettnek meg.

A gyűlés befejezte után *Urbán* Iván főispán felajánlotta a rendnek, egy Keresztelő-Szent-Jánost ábrázoló üvegfestészetű ablak elkészítését.

Erzsébet főhercegnő esküvője.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Bécs, április 20.

Erzsébet Amália főhercegnő ma esküdött meg a bécsi Burg-templomban *Lichtenstein* Alajos herceggel.

Az esküvőt megelőzően Ottó főherceg és neje, *Mária* Jozefa főhercegnő, szombaton délután Bécsben, az Augarten palotában déjeunert adtak, melyen a jegyes páron kívül csak a király és a legközelebbi rokonok vettek részt. Este az udvarnál a jegyespár tiszteletére fényes estély volt, melyre a meghívottak, számszerint hétszázan, csaknem kivétel nélkül megjelentek. Ott voltak az udvar összes főméltóságai.

A király és az összes főhercegek ezredeik egyenruhájában jelentek meg, a vőlegény lovasezrede egyenruhájában. A király több személyiséget megszólított, köztük *Széll*, akivel hosszasan beszélgetett. Ezenkívül Talliáni pápai követtel, Körberrel, Goluchewskival, herceg Windischgrätz Ernővel, Erzsébet főhercegnő apósával és báró Krieghammer volt hadügyminiszterrel társalgott.

Arnulf bajor herceg feleségével és gyermekével vasárnap reggel Münchenből Bécsbe érkezett, hogy jelen legyen Erzsébet Amália főhercegnő esküvőjén. A pályaudvaron Tucher bajor követ, Mey követségi titkár, továbbá a hercegi család mellé diszszolgálatra kirendelt

Vivehot altábornagy, báró Mylius kamarás és báró Pirquet százados várták a hercegi családot.

Tíz perccel a vonat megérkezése előtt megjelent a pályaudvaron a király a 13. gyalogezred egyenruhájában a Hubertus-rend szalagjával. A király melegen üdvözölte *Arnulf* herceget, aki osztrák-magyar gyalogezredének ezredesi egyenruháját viselte, továbbá a többi fejedelmi személyt, majd kocsijához kísérte a hercegnőt. A hercegi család a Burgba szállt.

Délelőtt fél tizenegy órakor a király mind a két herceget magánkihallgatáson fogadta, nemsokára azután pedig náluk és Teréz hercegnőnél viszontlátogatást tett.

Este hat órakor a Burg nagy reduttermében diszebéd volt, amelyen a mátkapáron, Erzsébet Amália főhercegnő és *Lichtenstein* Alajos hercegen kívül jelen volt a király, *Ferenc* Ferdinánd, *Lajos* Viktor, *Ottó*, *Ferdinánd* Károly, *József* Ferdinánd, *Lipót* Szalvátor, *Ferenc* Szalvátor és *Rajner* főhercegek, *Mária* Jozefa, *Mária* Terézia, *Mária* Anunciata, *Mária* Valéria, *Klotild*, *Erzsébet* Henriett főhercegnők, *Illés* bourboni herceg, *Arnulf* és *Henrik* bajor hercegek, *Teréz* bajor hercegnő, a legfőbb udvari méltóságok, köztük gróf *Apponyi* Lajos udvarnagy, továbbá *Gulochowski* és *Pitreich* közös miniszterek, *Körber* és *Száll* miniszterelnökök, *Welsersheimb*, *Witte*, *Böhm-Bawerk*, *Hartel*, *Call*, *Rezek*, *Pientak* osztrák miniszterek, *Wlassics* Gyula és gróf *Széchenyi* Gyula magyar miniszterek, báró *Spaun* tengernagy, *Kielmannsegg* helytartó, *Lueger* polgármester, *Beck* vezérkari főnök, az osztrák urakházának és az osztrák képviselőház elnöke, *Tucher* bajor követ, *Moy* követségi titkár és a vőlegény legközelebbi rokonai.

Az asztalfőn a mátkapár, a menyasszony jobbán a király, a vőlegény balján *Mária* Jozefa főhercegnő ült. A negyedik fogás után felállott a király és melegszevu pohárköszöntőt mondott a mátkapárra. Ebéd után a király, a fejedelmi személyek és a meghívott előkelőségek a kis reduttermbe mentek, ahol a király cerclet tartott.

Az esküvő ma délelőtt folyt le a Burg-templomban, a hagyományos szertartás mellett. Az esküvőn jelen volt a király, az összes főhercegek és udvari méltóságok kíséretében.

Az esküvő után a király magánkihallgatáson fogadta az ifju párt.

TANÜGY.

Tanítók értekezlete.

(A tanítók képviselői az iskolaszékben. — Az Aradi Tanítók Testületének társadalmi uton való megalakítása.)

Arad, április 20

Élénk érdeklődés mellett folyt le ma délelőtt az aradi tanítószáknak csaknem két órán át tartó tanácskozása. Nagy számmal vettek részt benne a tanítónők is, hogy éljenek alkotmányos jogaikkal az iskolaszéki képviselő választásánál.

Az iskolák életében sok változtatást eszközöl az új utasítás. E mellett még az iskolaszékben levő két tanítóképviselő számát is szaporítja háromra. Ezt megválasztani gyűltek most össze a tanítók. A jelölt személyében való megállapodás egyértelmű volt.

Midón *Millig* József iskolafelügyelő, kinek elnöklése alatt történt a választás, feltette a kérdést, csak egy név hangzott s ez *Sófalvi* György neve volt. Őt választották meg egyhangulag, nagy lelkesedéssel.

Sófalvi György meleg hangon mondott köszönetet a tanítószáknak e megtisztelő bizalmáért.

Az ülésen, melyet később *Szilágyi* György elnöklése alatt folytattak, hoztak határozatot a nemrégiben alakult *Aradi Tanítók Testülete* ügyében.

Az elnök körülményesen elmondotta, hogy milyen okok hozták létre azt az eszmét, hogy az aradi tanítószáknak egy testületbe tömörüljön. Bár a tanítószáknak miniszteri engedéllyel ellátott alapszabály szerint óhajtott tömörülni, de ezt a mai viszonyok között nem lehetett megvalósítani. Kéri a gyűlést, hogy a továbbiakra határozzon, miután az 5 és tisztségviselő társainak mandátuma lejárt.

Többek hozzászólása után főállott *Czirák* Márton és köszönetet szavazott a volt tisztségviselői karnak eddigi munkálkodásáért. Majd pedig amaz óhajának adott kifejezést, hogy az immár társadalmi uton alakult ösztöndíjtestület tisztségviselői most választassanak meg. Visszapillantást vet a multra és okulva annak tapasztalatainak, a testület jövőjét csak úgy látja biztosítva, ha annak élére azt a férfit állítjuk, ki multjánál, becsületességénél és szakavatottságánál, nemkülönben társadalmi állásánál fogva erre a leghivatottabb. Ez a férfi *Millig* József iskolafelügyelő. Őt kérte az értekezlet nevében, hogy az elnökséget elfogadja.

Millig József iskolafelügyelő üdvözli az aradi tanítószáknak azon a ténen, melyen speciális aradi iskolaügyet híven szolgálni akarja. Megköszöni a bizalmat és igéri, ha kész munkatervet látni fog, elvállalja a felajánlott elnökséget és őszinte igyekezettel azon lesz, hogy a zászlót diadalra juttassa.

A választással sikerült minden irányban megnyugvást kelte, az ösztöndíjtestület kérdését megoldani.

A Fehér Kereszt közgyűlése.

(Az aradi gyermekmenhely.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 20.

A *Fehér Kereszt* lelencház egyesület aradi fiókja vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta harmadik évi rendes közgyűlését a városháza tanácstermében.

Nagyfontosságú tárgya volt a közgyűlésnek: a lelencügy államostásának ügye, melyet *Urbán* Iván főispán, a közgyűlés elnöke ismertetett meg az egyesület tagjaival.

Elmondta többek között, hogy az állam kezdetben csak tíz gyermekmenhelyet szándékozott az ország területén felállítani. Később megváltoztatta szándékát és 24-re emelte föl a felállítandó lelencházak számát. Az építést két részletben fogja elvégeztetni a kormány és pedig úgy, hogy az idén 14, a jövőben pedig még 10-et állít fel, teljesen egyforma nagyságban, s így kikerülhető lesz az a furcsa állapot, hogy első- és másodosztályú gyermekmenhelyek legyenek.

Jelentette továbbá, hogy az aradi gyermekmenhely építkezési munkálatai a vállalkozókkal kötött szerződések értelmében már e hó 16-án megkezdődtek s azoknak még ez évben, november hónapra el kell készülniök, úgy hogy az intézet már az ősszel megkezdheti áldásos működését.

Az állomositás folytán a lelencház eddigi működése is ki fog tágulni, mert feladatai közé tartozik most már a 14 éven felüli lelencgyermek további nevelése egész önállóságukig. Az egyesület nemes feladata azonban ezzel még nincs befejezve, mert az államilag nevelt gyermekek fölött továbbra is erkölcsi felügyeletet gyakorol.

Ezzel kapcsolatban a *Fehér Kereszt* egyesület is új működési tere lépven, jövőre feladatai közé fog tartozni a 14 éven felüli lelencgyermek további nevelése, illetőleg gondozása teljes önállóságukig és az erkölcsi felügyelet az államilag kezelt lelencgyermek helyes nevelése és gondozása fölött. Az erre vonatkozó alapszabályok legközelebb nyomtatásban megjelennek s azt minden fiókegylet a maga hatáskörében céljainak és eszközeinek megfelelőleg idomítja. Addig azonban a régi alapszabályok maradnak irányadón.

Nevezetes eseménye volt még a közgyűlésnek az a jelenet, mikor a közgyűlés elnöke átadta Urbán Ivánnak és Bréda Viktor grófnak azokat a diszokleveleket, melyeket *Clotilde* fővéoasszonytüntette ki az egyesüléssel két kiváló tagját. A közgyűlés ezután *Laczay* Endrénének mondott egyhangulag köszönetet, a miért a tél folyamán több mint 3000 koronát gyűjtött jótékony célra.

A titkári jelentésből felülő, hogy az egyesületnek 1902. év végén 442 rendes és 16 pártoló tagja volt, a pénztáros jelentése pedig arról számol be, hogy az elmúlt év folyamán 3215 korona 40 fillért adott ki az egyesület. A jövő évi költségelirányzat 2490 korona kiadást helyez kilátásba.

Az igazgató- orvos jelentése szerint az államosítás előtt összesen 55 gyermek állott az intézet gondozása alatt.

Ezután választások következtek. A felügyelő-bizottság elnöki állásáról lemondott *Sehül* József helyébe *Balás* István főszámvevőt, *Magyari* Ferenc bizottsági tag helyébe *Székely* Salamon reáliskolai tanárt, az ellenőri állásra pedig *Szánthó* Gyula megyei pénztári számvevőt választotta meg a közgyűlés. Minthogy pedig a titkári teendők az államosítás folytán annyira felhalmozódtak, hogy egy rendszeres titkári állást kellett szervezni, erre a tisztségre *Jahabffy* Gyula megyei aljegyzőt választották meg.

A közgyűlésen jelen voltak: Urbán Iván, Urbán Ivánné, gr. Bréda Viktorné, Kádas Kálmánné, Kovács Vincéné, Laczay Endréné, Tagányi Istvánné, Kristyóry Jánosné, Boros Jusztin, Drescher Gizella, Posgay Lajos dr., Vizer Péter, Institoris Kálmán, Kovács Vince, Székely Salamon, Auszterweil László dr., br. Exterde Kálmán, Szathmáry Géza stb.

A nazarénus rezervista.

(A hitének áldozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 20.

Nem szokatlan eset a hadbíróóságok praksisában, hogy nazarénusokat el kell ítélni, a miért nem akarnak fegyvert fogni. A vallási makacsságnak a mai időkben szinte megfoghatatlan példái ezek, a kiket esztendőss fogság se tud megtörni.

Az aradi cs. és kir. 38. gyalogezredhez bevonult tartalékosok között nagy feltűnést keltett egy ilyen nazarénus, a kinek nem közönséges az esete. A 12. századhoz van beosztva: *Muntyán* Vazulnak hívják s a temesmegyei *Székesútról* való.

Póttartalékos volt, de a mikor a nyolc heti kiképzetetést kitöltötte, még nem volt nazarénus. A mikor az első fegyvergyakorlatra behívták, már az új hitnek volt az embere. Nem akart fegyvert fogni, s ezért hat hónapi fegyhátra ítélték, a melyet le is töltött.

Most újra behívták tizenhárom napra. Azt hitték, a hat hónap megpuhitotta, de csalódtak: *Muntyán* Vazul kijelentette, hogy nem fog fegyvert, mert a hite tiltja.

Igyekeztek megértetni vele, hogy most, ha elítélik, mlután már volt büntetve, legalább egy esztendőt kap, s azután csak újra fegyvert kell fognia: nem használt semmit. Azután azt mondták: csak pár napról van szó, arra függessze fel a hitelveit. Ha nem teszi, börtönbe kerül, családja pedig éhen halhat odahaza.

— Majd segít rajtuk az Ur! — felelte rezignáltan a nazarénus.

Az őrmestere a bibliával próbálta kapacitálni.

— Hiszed te a testamentumot?

— Hiszem.

— Látod, a biblia azt mondja: add meg az Istennek, a mi az istené, s a királynak, a mi a királyé. Hát azzal, hogy fegyvert fogsz, adod meg a királynak, a mi a királyé.

— A királynak én adót fizetek, — vágott vissza a nazarénus.

Sehogy se bírtak rá hatni: végül *Wachs-*

mann Vilmos ezredes maga hívatta, s próbált a lelkére beszélni. Az se használt. A mikor a veszedelemre figyelmeztette, a melynek ezzel kiteszi magát, azt hajtogatta:

— Majd segít az Ur...

Muntyánt valószínűleg el fogják ítélni, ha csak különös irgalmasságból nem találják ki valamit, a mivel segítenek rajta. A tényleges szolgálatra behívott nazarénusokat például néha az egészségügyi csapatokhoz teszik; át egy másikon az aradi háziezrednek egy parancsnoka úgy segített, hogy a büntetésének letelte után, a mikor újra a csapathoz kellett volna állania, tisztii szolgáljává fogadta. Persze a tartalékosoknál az ilyesmivel bajos kimenteni a fanatikus és a fegyvertől irtózó nazarénust.

A kisjenői löversenyek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 20.

A Seprős és Vidéke félvérloányesztő szövetkezet az idén is, mint már három év óta, *József* főherceg védnöksége alatt rendezi kisjenői versenyeit.

A tavalyi rossz időpont s más vidéki versenyekre való tekintettel az idei versenyeket május hó 24 én rendezik.

Aradmegye meglehetősen elmaradt lötenyésztesét e versenyek mindenestre kedvezően befolyásolják, mert alkalom ez a tenyésztésre szánt anyag kipróbálására és esetleg értékesítésére, a mi különösen a kiirt versenyfeltelemek szerint a II. számú félvér gátversenyre vonatkozik, amelyet az idén ujtáskép eladó versenynyé alakítottak át.

A magasabb fokon álló félvértenyészőknek viszont mód nyujtatott, oly versenyekben a hol telivéren is mehetnek, összehasonlítani lovaik képességeit a hazai tellivér tenyésztés produktumával.

Az idén a földmivelők loval számára is irtak ki versenyt.

A kiirt díjak igen szépek s kiállják az összehasonlítást bármelyik vidéki verseny díjaival, s említésre méltó, hogy minden egyes urlovas versenyszámban a nyerő ló lovasa is tiszteletdíjban részesül.

A feltételek a következők:

1. *Földmivelésügyi miniszter díja.* Sikverseny. 1000 kor. Ebből 800 kor. az elsőnek, 200 kor. II. ik, beiratási díját menti III. ik. 4 éves és idősebb belföldi félvér ménnek és kancák számára, melyek 1908 ban 1000 korona értékű versenyt nem nyertek. Távolság kb. 2400 m. Tiszteletdíj a nyerő lovasának. Teher 4 év. 68, 5 év. 70, 6 év és id. 72 kg; minden 400 kor. össznyeremény után 1 kg. több 7 kgig. 5 év és id. nyeretlenek 3 kg. engedmény. Beiratási díj 20 kor. és további 20 kor. az indulóktól. Urlovasok.

2. *Aradi versenyegylet díja.* Eladó gátverseny. Tiszteletdíj és 300 kor. az elsőnek, 100 kor. 2. iknak, beiratási díját menti a 3. ik, Tiszteletdíj a nyerő lovasának 4 év. és id. nyeretlen félvér lovak számára, melyek aradmegyei tenyésztők tulajdonában ellettek és tenyésztettek. Távolság kb. 3200 m. Teher 4. év. 70, 5 év. 74, 6 év. és id. 76 kg. Győztes 1000 koronáért árverés útján eladó, minden 200 kor. értékcsökkenés 2 kg. engedm. Beiratási díj 10 korona és további 10 korona az indulóktól. Urlovasok.

3. *Aradvármegye díja.* Eladó sikverseny. 1000 korona; ebből 800 korona az I-ső, 200 korona II. ik, beiratási díját menti a III. ik. 8 év. és id. belföldi lovak számára, melyen 1908 ban 1000 korona értékű versenyt nem nyertek. Tdíj a nyerő lovasának. Távolság kb. 1600 m. teher 8 év. 68, 4 év. 77, 5 év. és id. 78 kg, a győztes 2000 koronáért árverés útján eladó, ha 1400 koréért 3 kg., ha 500 koréért 7 kg. engedmény. Beiratási díj 15 korona, további 15 kor. az indulóktól. Urlovasok.

4. *József főherceg díja.* Gátverseny. 1000 korona az I-nek, 200 korona II. ik, beiratási díját menti a III. ik. 4 év és id. belföldi lovak számára, melyek 1908 ban 1000 korona ért. gátversenyt nem nyertek. Tdíj a nyerő lovasának. Távolság kb. 2800 m. Teher 4 év. 65, 5 év. 69 $\frac{1}{2}$, 6 év. és id. 71 kg., minden 400 kor. össznyeremény után 1 kg. több, halmozva 5 kgig. 5 év. és id. nyeretlen 3 kg. engedmény. Beiratási díj 15 kor. és további 15 kor. az indulóktól. Urlovasok.

5. *Magyar lovaregylet díja.* Sikverseny. 1000 kor. 1-ső, 200 kor. 2. ik, beiratási díját menti 3. ik. 8 év. és id. belföldi lovak számára, melyek 1908-ban 1500 kor. ért. versenyt nyertek. Tdíj a nyerő lovasának. Távolság kb. 2000 méter. Teher 3 év. 66, 4 év. 72, 5 év. és id. 73 $\frac{1}{2}$, 1000 kor. érték verseny nyerőjére 3 kg. több. 2-nél több ilyen verseny nyerőjére 5 kg. mal több. 4 év. és id. nyeretleneknek 3 kg. engedmény. Beiratási díj 20 kor., továbbá 20 kor. az indulóknak. Urlovasok.

6. *Hölgyek díja.* Akadályverseny. 1000 kor. az I. 209 korona 2. beiratási díját menti 3. ik. 4 év. és id. belföldi félvér lovak számára, melyek 1908-ban 1000 kor. ért. versenyt sem sik. sem gát, sem akadályon nem nyertek. Tdíj a nyerő lovasának. Távolság 4000 m. Teher 4 év. 65, 5. év. 72 $\frac{1}{2}$, 6 év. és id. 76 $\frac{1}{2}$ kg. Minden 400 kor. össznyeremény után 1 kg. több, halmozva 5 ig. 5 év. és id. nyeretleneknek 3 kg. engedmény. Beiratási díj 20 kor., továbbá 20 kor. az indulóktól. Urlovasok.

7. *Mezőgazdák versenye.* Sikverseny. Adva az aradi gazdasági egylet által. 150 kor. I-nek. 100 kor. 2. ik, 50 kor. 3. iknak. Távolság 1000 méter, a kisjenői járásban lévő mezőgazdák tulajdonát képező lovak számára. Nevezés az oszlopnál.

Általános szabályok. 1. Nevezési zárnapp 1908. május 14. este 6 óráig, mely alkalommal az illető ló neve, kora, színe, származása, valamint a versenyszínek bejelentendők. 2. Lovagolni csak dressben, vagy egyenruhában vállszalaggal lehet. 3. Kancák és herétek sikversenyben 1 $\frac{1}{2}$ kg. engedményben részesülnek. 4. Pónalitások csak 1. évben elért nyereményösszegek után számíthatnak. 5. Telivéreknek nyitott versenyekben félvérek 5 kg. engedményben részesülnek. 6. A beiratási díjak legkésőbb a mázsálásig lefizetendők. 7. A pályán elhelyezett akadályok használata a lobogó felvonásáig meg van engedve, azontul használatuk 50 kor. bírság terhe alatt tiltva van. 8. Pályabemutató május 24-én reggel 8 órakor. 9. Lakások, istállók, lótáp megrendelését a titkárság elvállalja, miért is a versenyző urak kéretnek oda idejekorán fordulni. 10. Minden pénzdíjból a versenypénztár javára 5% levonatik. 11. Három nevezés vagy nincs verseny. 12. Nevezni lehet a „Seprős és vidéke félvérloányesztő szövetkezet” elnökénél, mint versenytitkárnál *Paikert* Henrik urnál Seprős, Aradmegye. (Posta, távirtda és távbeszélő).

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: *Modell*, operette. (Páratlan bérlet.)
Szerda: *Cigány*, népszínmű. (Páros bérlet.)
Csütörtök: *Kis herceg*, operette. (Páratlan bérlet.)
Péntek: *Kis herceg*, operette. (Páros bérlet.)
Szombat: *Bob herceg*, operette. (Páratlan bérlet.)

* *Márkus* Emilia bucsuja. Három vendégjátékát negyedikkel megtoldva, ma este vett bucsut tőlünk *Márkus* Emilia, a kiváló művésznő, kit rövid időn belül két vendégszereplési cikluson át ünnepeltek olyan igaz szívvvel, amely igaz és nagy az ő művésze. Vasárnap este Sardou drámájában *Fernande* ban *Clotilde*-ot játszotta, s hatalmas erejével megkapta a lelkét annak a nagy közönségnek, mely a színházat az utolsó helyig betöltötte. Lenn és fenn: a válogatók és az őszinték egyformán csodálói voltak, s zajos kihívásokban adtak ennek kifejezést. A címszerepet nagyon szépen játszotta meg *Gaedy* Aranka, aki a legkevésbé sem maradt a háttérben a vendég mögött. *B. Sebő* és *Könyves* is tetszettek. Ma este *Monna-Vanná* ban lépett fel *Márkus* Emilia, kinek eme hatalmas alakítását már volt alkalmunk az idén méltatni. A művésznő még ma este fél tíz óra-

kor visszautazott a fővárosba, s az express-vállalkozás meg is látszott az előadásban. Mintha a vasuti portás szava hallatszott volna a kulisszák mögül: — Csaba, Szolnok, Budapest felé beszállni! — Ha pedig a portás ezt mondja, tudvalevőleg sietni szoktak.

* **A szinügyi bizottság a szintársulatról.** Aradváros szinügyi bizottsága, mint ismeretes, legutóbb tartott ülésén albizottságot küldött ki a szintársulat felülbírálására, azon-célzattal, hogy az észlelt hiányokat az igazgató — leg-
alább a téli szezon kezdetétől — pótolja. A bizottság, melybe *Institúris* Kálmán polgármester elnökölte alatt *Avarfy* Ferenc, *Edvi-Ilés* László, *Mandl* Vilmos dr. és *Müller* Károly küldettek ki, ma délelőtt tartott tanácskozást, *Zilahy* Gyula szinigazgatóval együttesen. Ez alkalommal több rendbeli kifogások hangzottak el, amennyiben a bizottság nem talált minden szerepkört megfelelően betöltve, sőt a társulatnak néhány taggal való kiegészítését is kívánta. *Zilahy* a kifogásokat méltányolta, s kijelentette, hogy a hiányokon segít. A szinügyi bizottság diszkrét modorban, zárt ülésen vette bírálat alá az egyes személyeket, s helyeselve ezt az intenciót, mi sem kívánunk kiméletlenül a részletekre kiterjeszkedni. A kritika különben alkalmat talál arra, hogy naponkint elmondja véleményét a társulat minden tagjáról.

* **A model.** Holnap, kedden este ismét ez a remek zenéjű operett kerül színre, a főszerepekben *Zilahyné* S. Vilmaival és *Rózsa* Lillivel. A többi szereplők a régi maradtak.

* **A cigány.** Az idei szini szezon egyik legnagyobb sikert aratott népsziműve kerül színre ismét szerdán és ezuttal részben új szereposztásban. Az öreg *Zsiga* cigányt ezuttal is *Békés* Gyula játssza, kinek ez az alakítása még most is élénk emlékezetében van a színházba járó közönségnek. *Rózsi* szerepét, ezuttal először játssza *Sz. Karácsonyi* Mariska. A többi szereplők: *B. Répássy* Gusztó, *J. Pajor* Agnes, *Szilasi* Juliska, *Békésy*, *Könyves*, *Somlai*, *Györe*, *Németh* és *Füredi*.

* **Operett-repriz.** Csütörtökön és pénteken kerül színre *Lecocq* bájos zenéjű operettje: a *Kis herceg*, melyből javában folynak a színpadi próbák. A címszerepet *Zilahyné* S. Vilma játssza, a hercegnő szerepét pedig *Rózsa* Lili, s így a repriz sikere biztosítottnak látszik. A többi szereplők: *Pajor* Agnes, *Polgár* és *Békésy*. Az operettet új kiállításban hozzák színre.

Ex-lex előtt.

(A miniszterelnök a királynál.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 20.

Széll Kálmán miniszterelnököt vasárnap délután 1 órakor a király hosszabb magánkihallgatáson fogadta. A miniszterelnök, aki ez alkalommal is, mint Bécsben rendszeren, *Körber* dr. osztrák miniszterelnökkel és *Goluchowski* gróf közös külügyminiszterrel is találkozott, este részt vett az *Erzsébet Amália* főhercegnő egybekelési ünnepe alkalmából adott udvari ebéden, mire a legutolsó éjjeli vonattal visszautazott Budapestre.

A miniszterelnök bécsi utazásáról, annak céljáról és lefolyásáról többféle verzió kering. Ellenzéki körök szerint a vasárnapi tanácskozások jelentékeny mértékben arra vonatkoztak, hogy az ex-lex idejére miképpen tehetnék lehetővé az ország kormányzását, de e kérdés miatt állítólag *Széll* Kálmán miniszterelnök bejelentette lemondási szándékát. Tudósítónk jelentése szerint a király nem döntött, hanem *Széll* miniszterelnök előterjesztését ad referendum vette.

Az ex-lex bekövetkeztét jelenti egy hétfői lapnak ezen híradása: „Gróf *Apponyi* Albertnek, mint a képviselőház elnökének, most kellett volna felvenni az állampénztárban a képviselők május 1-én esedékes illetményeit. *Apponyi* azonban ezt az ex-lexre való eshetőség miatt nem tette, mert a maga részéről mint házelnök egy krajcárt sem akar utalványozni

ex-lex esetén, illetve az ez iránti intézkedést utódjának akarja hagyni.” Amennyiben ez az értesülés hiteles, vet egy kis világosságot *Apponyi* jövődó magatartására, amelytől sokat várnak.

Egy másik tudósítás szerint szabadelvűpárti körökben erősen reménylik, hogy a szélsőbal az utolsó pillanatban lemond az indemnitás obstrukciójáról és nem kergeti ex-lexbe az országot. Más oldalról azt jelentik, hogy igen sok függ *Apponyi* magatartásától, t. i. hogy mit tesz az ex-lex esetén?

A miniszterelnök bécsi utjáról erősen kormánypárti forrás állítólag illetékes helyről a következőket jelenti:

Most már minden faktor egyetért abban, hogy a kormánynak a kisebbségi erőszak elől megvédeni nem szabad, hanem végig kell küzdenie alkotmányos eszközökkel a harcot. A miniszterelnök vasárnapi kihallgatásának tartalma nem volt más, mint rendkívüli bizalmi nyilatkozat a korona részéről *Széll* személye és politikája iránt. Már szombaton, az udvari estélyen feltűnt, hogy a király tüntető kedvességgel hosszasan társalgott a miniszterelnökkel.

Ma már kétségtelen — mondja tovább a budapesti telegramm — hogy nemcsak a kormány, hanem a volt disszidensek és a volt nemzetipártiak is belemennek az ex-lexbe. A volt nemzetipártiaknak csupán egy feltételük volt erre nézve az, hogy *Széll* vissza ne vonuljon, hanem folytassa az ex-lexben is az obstrukció elleni harcot. Mostani bécsi útja minden irányban megadta erre a biztosítékot.

Apponyi gróf valószínűleg szerdán beszél, amikor is a helyzetet a maga részéről tisztázní fogja. *Széll* csütörtökön fog beszélni, ekkor fogja bejelenteni, hogy az obstrukció ellen felveszi a harcot.

A legközelebbi napok ezek szerint döntő fordulatot jelentenek, a helyzet alakulására. *Széll* Kálmán a mai ülés folyamán hosszasan beszélgetett gróf *Andrássy* Gyulával. A kormányhoz közel álló körökben bizonyosra veszik, hogy az obstrukció megtörése sikerülni fog.

A kassai sikkasztás.

(A polgármester lemond.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Kassa, április 20.

Az a nagy sikkasztás, melyet *Horalek* Ferenc, Kassa város főpénztárnoka elkövetett, nagy elkeseredést okozott a kassai polgárság körében. Bizonyosra veszik, hogy az elsikkasztott összeg jóval megkétszerezi az eddig kimutatott hiányt és a belügyminisztériumból kiküldött szakközvegeknek, akik hétfőn kezdték el a pénztár-rovancsolást, hetekig kell dolgozniuk, míg befejezhetik munkájukat. A polgárság nem a rosszakaratot látja a felfedezett sikkasztásban, mert úgy *Horalek* Ferenc főpénztáros, mint közvetlen ellenőrző közege *Hollay* Adolf főszámvéző vagyonos emberek és a város kárát meg tudják téríteni, hanem az a végtelen könnyelműség keseríti el a lakosságot, amelylyel a város vagyont kezelik.

Legkinosabban érinti az ügy *Münster* Tivadar polgármestert, ki már negyedszázadra áll Kassa város élén, aki vakon bízott tisztviselőtársai becsületességében és hiányzott nála az erély. *Münster* Tivadar polgármester különben — mint Kassáról jelentik — míg a vizsgálatot befejezik, megmarad állásában, azután beadja nyugdíjazása iránti kérelmét.

Bodnár Ferenc vizsgálóbíró szombaton ismét kihallgatta *Horalek* Ferencet, de eredmény nélkül, mert az elsikkasztott összeg hováfordítására nézve nem tud felvilágosítást adni. A vizsgálóbíró azt hiszi, hogy a sikkasztó főpénztárnak büntársai is vannak s ezért ebben az irányban nyomozást indított meg. *Bodnár* vizsgálóbíró ma kihallgatta a pénztári tisztviselőket, valamint a sikkasztó főpénztáros közvetlen ellenőrző közeget, *Hollay* Adolf főszámvézőt is. A városban az események fejlődését nagy izgatottsággal várják.

A hiány különben — mint pontosan megállapították — 105,014 korona. *Münster* Tivadar polgármester tegnap sajátjából fizette a dóm-építő munkásokat, mivel az építő-alap készpénzt elsikkasztották. A végtelenül zűrös, könnyelmű, rendszertelen kezelést jellemzi az, hogy *Horalek* évek óta önkényesen, hivatalos jelleg híján levő elismervényeken kiutalt pénzt. Tisztviselőket utalvány nélkül segített, a mi apró magánjegyzetekből derült ki. E jogtalanul fölvetett előlegek 20 és 2000 korona között váltakoznak. A főispán utasította a polgármestert, hogy a tisztviselőktől haladéktalanul, nyolc napi terminussal hajtsa be ezeket, érdekes letét a pénztárban egy nyugdíjas özvegy váltója is, melyet *Horalek* állított ki a pénztár javára.

A városi bérházban *Horalek* óriási borpincét bérelt évek óta, de egy fillért sem fizetett. A házkutatáson különféle utalványokkal telt dobozt foglaltak le. A pénztári *Wertheim*-szekrényben *Horalek* magánirományai között mesés összevisszaságban szanaszét pénzt találtak levelekbe, papirokba gyúrt széthányt hivatalos pénzt apránként szedett össze a bizottság. Az összes könyvek használhatatlannak.

Horalek valamikor katonatiszt volt és a közönséggel durván bánt. A boszniai hadjáratban mint 84 es főhadnagy vett részt. A hétfőn érkező belügyminiszteri szakközvegek fölveszik a város törzsvagyonának állását. A mostani főkönyvből ez nem állapítható meg, mivel nyilvántartás ugyszólván nem is volt. A regále kártalanító kötvények szelvényeinek értékesítését, hováfordítását senki sem tudhatja, sehol jelezve nincs. A hangulat a városban rendkívül ingorult.

Szodoma a fővárosban.

(A szoknyás férfiak.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 20.

A kosaras ügynek párja van. A fővárosi rendőrség bünbarlangot leplezett le, amelyben erkölcsi megtévelyedettek kerestek szórakozást, elaljasult fiatal emberek társaságában. A főváros legújabb botránjáról a következőket táviratozzák Budapestről:

A dohány-utca egyik kávémérésében *Kreszányi* Kálmán detektívőnök és *Demjén* Benő detektívelügyelő razzitát tartott, amelyen tizennégy férfit fogtak össze, akik erkölcsstelen üzelmeket folytattak a helyiségben.

A dohány-utca 36. szám alatt van *Róna* (*Rosenfeld*) Árpád kávémérése. Hatalmas cég-tábla hirdeti az utcáról: *Minta* kávécsarnok és étkezdé. A rendőrséghez még a múlt hónapban feljelentés érkezett, hogy ez a *Minta* kávécsarnok tulajdonképpen sötét bün-tanya. A feljelentésre a rendőrség megfigyelés alá vette a helyiséget és konstataálta a bünös üzelmeket.

A kávémérésnek két szobája van. Az egyik az utcára nyílik, ahol a betévedt vendégeknek szolgáltatnak olcsó áron ételt, a másik az udvari szoba, amelyet üveg-ajtó és nehéz plüss függöny zár el. Itt tartózkodnak a „beavatottak”, a törzsvendégek. A törzsvendégek valamennyien ismerik egymást. A fiatalok szép természetű, csinos gyerekek: facér kereskedő segédek, borbély legények, cigány muzikusok, az öregek nyájas, barátságos urak. Egyik-másik szerepet is játszik közéletünkben. Ez a társaság rendszerint az udvari szobában találkozik, ahol elfüggönyözik magukat és ha avatlatlan akarna oda belépni, *Rosenfeld* *Róna* Árpád

pád, a kávék állja útját, barátságosan figyelmeztetve az idegent:

— Bocsnát, odabenn *zárkórú társaság* élősezik!

A rendőri megfigyelés azonban, amely már eius 11-től április 15-ig tartott, megállapította a „zárkórú társaság” dolgait. A megfigyelés alatt ez a társaság többször összejött. A férfiak valamennyien *női néven* szólítják egymást. A kávék neve *Koronás Aranka*. A pincért *Niobe*-nak szólítják, A többiek neve *Trilby*, *Ibolyka*, *Melánia*, *Biri*, *Beatrix*, *Prémes Zsazsa*, *Idus*, *Cigány Aranka*, *Margit*, stb. Többször *teaestélyeket* rendeztek. Ilyenkor lezárták a kávémérést, hogy az orgiákat meg ne zavarhassák. A fiatal emberek *leány ruhába* öltöznek, kipirosítják magukat, parfümmel hintik tele a ruháikat és így folytatják a mulatságot reggelig, melyből a kankántól kezdve mi sem hiányzik. Ilyenkor hangos a *Róna-csárda*, ahogyan maguk között nevezik a kávémérést.

Az egyik nyomozó detektívnek sikerült bejutni a társaságba, ahol *Ella* nevet kapott. Mint új tag, részt vett egy oktatáson is, melyet a pincér: *Niobe* tartott. Itt oktatták ki az új embereket arra, hogy mihez tartsák magukat. E hónap 18-án, szombaton ismét nagy estélyre jött egybe a társaság. Az udvari szobát virággirlandokkal díszítették, a fiatal emberek a legszébb alsó szoknyájukat és csipkés alsó nadrágjukat öltötték fel. A rendőrök csak arra vártak, hogy az egész társaság együtt legyen. Amikor már az utcai vasrollót is lehúzták és belülről eloltották az utcai helyiség lámpáit, a detektívek az udvarról nyíló ajtón keresztül lepték meg a társaságot. — Épen ekkor *Niobe* énekelt női hangon egy pikáns kuplét, kecses táncot lejtve hozzá. A rendőrség természetesen nyomban végét vetette a szépen indult mulatságnak. Nyolc leányruhás fiatal embert a VII. kerületi kapitányságra kísérték, hat öreg urat pedig igazolásra szólítottak fel, akik a helyszínén igazolták is magukat.

A rendőrség az esetről jelentést tett az ügyészségnek, a kávék ellen pedig, aki rovott multu, megindította a vizsgálatot és átírt az előjárásához, hogy a kávék iparendélyét megvonják.

HIREK.

— **Főhercegi vadászatok Kisjenőn.** A Kisjenőn tartózkodó *József Agost* főherceg és neje naponként vadászatot tartanak társaságukkal. Szombaton az ágyai erdőben két őzbakot, vasárnap délelőtt a somosi erdőben négy őzbakot lőttek. Vasárnap délután külön vonaton *Bánkutra* mentek, hol kilenc őzbakot ejtettek el. Valamennyi igen szép, de különösen három pompás agancsu példány válik ki a vadászcsákányból. Ma a főherceg *Agyán* vadászott, a főhercegnő pedig kilovagolt a *Háda-erdőbe*. A főhercegi pár holnap, kedden utazik el Kisjenőről.

— **Igazgatósági ülés a vasutnál.** Az *Aradi és csanádi egyesült vasutak* igazgatósága tegnap délután a gyengélkedő *Vásárhelyi Béla* vezérigazgató lakásán ülést tartott. Az ülésen *Bohus Zsigmond* br. elnöklete alatt jelen voltak: *Bohus István* br., *Bohus László* br., *Csernovics Diodor* dr., *Fábián László*, *Hieronymy Károly*, *Juhász Bálint*, *Kristóffy József*, *Meskó Sándor* dr., *Nachtnebel Odón*, *Neufeld Károly*, *Purgly János*, *Salacz Gyula*, *Schubart Pál* dr., *Szathmáry Gyula*, *Urbán Iván*, *Vásárhelyi Béla* és *Zselénski Róbert* gróf. Az igazgatóság elsősorban a f. évi rendes közgyűlés napirendjének megállapításával foglalkozott s elhatározta,

hogy a közgyűlést *május hó 23-án* délelőtt tartja meg. Ezen az ülésen töltik be a *Major Miklós* elhunytával megüresedett igazgatósági tagsági helyet is, a melyre, mintán ez a hely *Makó városát* illeti, *Farkas József* ottani polgármestert kandidálják, a kit minden valószínűség szerint egyhangulag fognak megválasztani. A közgyűlés fog határozni a részvények után fizetendő osztalék tárgyában is. E tekintetben az igazgatóság azt javasolja, hogy az elsőbbségi részvények után *tizenkét*, a törzs-részvények után *tíz* korona fizetessék, a kiosztás után fennmaradó mintegy *hatszázezer* korona pedig az 1908-ik üzletév javára vitessek át. Örömmel vette tudomásul az igazgatóság, hogy a motoros-közlekedés forgalom szempontjából szépen beváltja a hozzá fűzött reményeket. Erre való tekintetből elhatározták, hogy a *Ganz és társa* cégnél még egy motoros kocsit fognak megrendelni. Ülés végeztével *Vásárhelyi Béla* vezérigazgató, főrendiházi tag, fényes ebédet adott.

— **A megyés püspök itthon.** *Dessewffy Sándor* csanádi megyés püspök még mindig *Abázia* verőfényes égőve alatt üdül. A főpásztor visszanyerte egészségét és kedélyét s most már maga intézi egyházmegyéje ügyeit, amelyeket állandóan *Wittenberger* kanonok referál neki. A napokban vendége volt a püspöknek, *Lázár György* dr. Szeged város képviselője, aki előtt úgy nyilatkozott a püspök, hogy már e hó 27-én visszatér székhelyére, *Temesvárra*, honnan rövid időzés után *makói* tartózkodási helyére vonul s ott hosszabb ideig szándékozik maradni.

— **Az új honvédkerületi parancsnok.** A hivatalos lap közli, hogy a király *Valentics Dániel* altábornagynak, a szegedi II. honvédkerület parancsnokának, mint szabad-árgoltnak, jelenlegi szolgálati alkalmazása alól való felmentését elrendelte és helyébe *Csalány Géza* vezérőrnagyot, a 46. honvéd gyalogdandár parancsnokát nevezte ki a szegedi II. honvédkerület parancsnokává.

— **A főigazgató Aradon.** *Nátafalussy Kornél* királyi tanácsos, tankerületi kir. főigazgató tegnap kezdte meg körutját a kerületéhez tartozó középiskolák tüzetes megvizsgálása céljából. A főigazgató tegnap *Aradra* érkezett és körutjából május 9-ike táján tér vissza székhelyére.

— **Bánffy Dezső gyásza.** *Kolozsvárról* táviratozzák: *Bánffy Jenő* báró főrendiházi tag, *Bánffy Dezső* báró főudvarmester öccse ma meghalt. *Bánffy Jenő* báró 1847-ben született; *Kolozsvárott* végezte el a jogot, a mire a gazdálkodásnak szentelte magát. Politikával nem foglalkozott.

— **A negyedik hadosztályparancsnok.** A *nagyváradi* 17. gyalog-hadosztálynak, amelyhez az aradi 33. gyalogezred is tartozik, az utóbbi időben föltűnő gyakran változtak a parancsnokai. Körülbelül egy év óta a negyedik hadosztályparancsnokot nevezik *Nagyváradra*. *Lovetto Károly* altábornagy után, akit előléptettek, *Dragollovits Albert*, majd *Albach Gyula* lovag lett a hadosztályparancsnok. Mindakettő mint vezérőrnagy jött *Nagyváradra*, ott altábornagygyá lépett elő, s pár hónap múlva nyugalomba vonult. A hadsereg rendeleti lapjának legutóbbi száma közli, hogy a király elrendelte lovag *Albach Gyula* altábornagynak, a 17. gyalog-hadosztály parancsnokának, saját kérelmére a nyugállományba való átvételét, neki ez alkalomból a *Lipót-rend* lovagkeresztjét a díj elengedésével adományozva; s helyébe nemes *Steinsberg Móric* altábornagynak, a 27. gyalog-hadosztály parancsnokának, hasonló minőségben a 17. gyalog-hadosztályhoz való áthelyezését.

— **A békésiek küldöttsége Budapesten.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A *békési* száztagnak küldöttség jött ma a képviselőházba, hogy a katonai javaslatok ellen tiltakozzanak. *Kecskeméthy Ferenc* képviselő vezette a küldöttséget. Csakhogy gróf *Apponyi Albert* Bécsben van s így valamelyik alelnöknek kellett vállalkoznia a küldöttség fogadására. *Dániel Gábor* alelnök vállalkozott is rája és így ma volt az első eset, hogy nem *Apponyi* fogadta a küldöttséget. *Dániel Gábor* átvette *Kecskeméthy* üdvözlő szavai után a petíciót és aztán röviden kijelentette, hogy a petíciót rendeltetési helyére fogja juttatni. Politikai nyilatkozatot — ugymond — nem tehet. Ezzel a fogadás véget ért s a küldöttség felvonult a karzatra.

— **Kétéves katonai szolgálat.** A bécsi *Zeit* értesülése szerint a hadügyminiszteriumban *lázás* szorgalommal dolgoznak a *kétéves katonai szolgálatra* vonatkozó törvényjavaslaton és annak indokolásán, úgy hogy a nagy munka májusban elkészül. Azután a kész munkát a király elnöklete alatt tartandó közös miniszteri tanácskozáson vitatják meg és nincs kizárva, hogy a javaslatot még a mostani ülészek bekezdése előtt a két állam parlamentjei elé terjesztik. Az uralkodó, a hadügyminiszter és a vezérkar főnöke megegyeznek abban, hogy a kétéves szolgálati idő behozatalára feltétlenül szükség van. Ellene vannak a nagy reformnak a hadügyminisztérium közgelei és a pénzügyminisztérium közgelei és a pénzügyminiszterek. A reform ugyanis a tényleges létszám jelentékeny felemelését vonná maga után, ez pedig roppant kiadásokat igényel, újabb kaszárnyák építése, szükséges felszerelése, beszerzése, az altisztek és tisztek számának elkerülhetlen szaporítása folytán. Egy másik bécsi ujság, a félhivatalos jelleggel bíró *Wiener Allgemeine Zeitung* azt írja, hogy a hadsereg vezetői nem csupán a kétévi szolgálati időt határozták el, hanem egyszersmind az egész véderőtvény gyökeres revízióját is. — Az erre vonatkozó munkálatok, miután a reformhoz már a legfő hadur is hozzájárult, serényen készülnek a közös hadügyminiszteriumban. A reformnak a *két évi szolgálati idő* lesz az alapja s ezzel kapcsolatban a békelétszámnak újabb emelése. Ezek a reformok már benne lesznek az új véderő-javaslatban, melyet a kormányok a jövő évben fognak a parlamentek elé terjesztetni.

— **Tiszti orvosi vizsga.** A hivatalos lap közli, hogy *Groszman Emil* dr. orvos, *Groszman Jakab* dr. aradi orvos fia, ki jelenleg a kolozsvári egyetem műtő-orvosa, a tiszti orvosi vizsgát jó sikerrel letette.

— **Havazás Berzován.** Mint *berzovai* tudósítónk jelenti, ott tegnap délután 1 órától +3 fok R. hőmérséklet mellett hó és dara felváltva esik. A múlt éjjel egész éjszakán át úgy szakadt az eső, hogy reggelre a jelentéktelen patakok folyókká meáradtak és a szántóföldek nagy részét elöntötték. A kár nagy.

— **Kecskeméthy áldozatai.** Még élénk emlékezetben van az egész országban az a nagy szenzáció, melyet az a hír keltett, hogy *Kecskeméthy Győző*, a főváros IV. kerületében alkalmazott gyakornok közel félmillió elszikkasztása után megszökött. Köztudomásu, hogy nyomát mindmáig sem lelta a rendőrség, de igenis elővették azokat a tisztviselőket, akiket a lopás ügyében felelőssé tettek. A főváros fegyelmi választmánya *Pesti Ferenc* kerületi előjáró kivételével, akit a felelősségtől teljesen felmentett, a többieket és pedig: *Szimély Ede* pénztárnokot, *Leypold Lajos* ellenőrt, *Hoffmann Sándor* adópénztárnokot elítélte. A nevezettek, valamint a tiszti főügyész is megfellebbezte a fegyelmi választmány ítéletét, miért is ezt a belügyminiszterhez terjesztették fel. A miniszter,

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 20.

Déltőzsde. Buzakínlat mérsékelt, a vételkedv korlátozott. Kedvező irányzat mellett 20,000 métermássa került forgalomba, közben 2% fillérel drágább áron. Egyéb gabonák változatlanok. Időjárás hideg.

Estitőzsde. Külföld hiányzik.

Zárás 12 órakor:

Buza áprilisra	7.78—7.79
Buza májusra	7.62—7.64
Buza októberre	7.51—7.52
Rozs áprilisra	6.76—6.77
Rozs októberre	6.51—6.52
Zab áprilisra	5.97—5.98
Zab októberre	5.97—5.98
Tengeri májusra	6.04—6.05
Tengeri júliusra	6.11—6.12
Repece augusztusra	12.30—12.40

Zárás 5 órakor:

Buza áprilisra	7.78—7.79
Buza májusra	7.60—7.61
Buza októberre	7.48—7.49
Rozs áprilisra	6.76—6.77
Rozs októberre	6.49—6.50
Zab áprilisra	5.95—5.96
Zab októberre	5.95—5.96
Tengeri májusra	5.98—5.99
Tengeri júliusra	6.06—6.07
Repece augusztusra	12.30—12.40

Zárás 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	674.50
Magyar hitelrészvény	726.—
Lisámítolóbank részvény	457.50
Részmitelői vasúti részvény	488.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	686.50
Közúti vasút	614.—
Városi villamos vasút részvény	305.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti ár- és értéktőzsde.

Budapest, április 20.

Magyar aranyárjádék 4%	121.45
Magyar koronárjádék 4%	99.55
Magyar arany 4%	92.75
Magyar ezüst 4%	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyeresémsorsajegy kölcsön	201.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	157.—
Osztrák papírjádék	100.50
Osztrák járadék ezüst	100.50
Osztrák járadék arany	121.50
Koronárjádék	101.—
1860-iki államsorsjegyek	154.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1605.—
Magyar hitelbankrészvény	726.—
Osztrák hitelbankrészvény	675.—
Osztrák-magyar államvasút	686.50

Még csak 10 napig

van könyv-, zenemű- és papir-kereskedésem

Szabadságtér 20. sz. alatt,

ezen idő alatt az összes raktáron lévő áruk

meglepő olcsó áron

lesznek árusítva.

Május 1-jétől

a Minorita-palota Andrassy-téri oldalán

fényesen berendezett,

és teljesen újonnan felszerelt

modern könyv-, zenemű és papir

kereskedést

nyitok, melyre előre is felhívom a nagyr-

demű közönség szíves figyelmét.

Külföldi tisztelettel:

267

Révész Nándor,

könyv-, zenemű- és papirkereskedése

Arad, Szabadság-tér 20. sz. Telefon 265.

Szászújság.

— Április 20. —

Mai jegyzésem: Készárú nagyban nyers szesz 118 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 108 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárazított mosók 12'90—13— korona mmásánként.

REGÉNY-CSARNOK

Klára grófnő.

— Francia regény. —

Fordította: Ritt Gyula.

[3]

(Folytatás.)

MÁSODIK FEJEZET.

Az ebéd feszes hangulatban folyt le. A fiatal grófnő némán ült férje mellett, ki gazdasági ügyekbe mélyedve az igazgatóval társalgott, míg a két felügyelő tiszteletteljesen halgatott és csak néha vetettek egy lopott pillanást sápadt urnójuk szomorú arcára.

— Ugy tapasztalom Durois ur, — szölt a gróf hosszabb beszélgetés után, hogy jobb kezekre nem bízhattuk volna a birtokot, mint az önére. Hogy Alencon, dacára a kitűnő kezelésnek, még sem mutatja a kívánható eredményeket, annak más okai vannak, mire még visszatérünk.

Egy sötét kifejezés futott át a gróf szép férfi arcán; hevesen fogta föl boros poharát és gyorsan kiürítette, egy kis ideig maga elé nézett az asztalon, aztán folytatta:

— Megváltam a diplomáciai pályától és ön tudja, hogy Alencon-t választottam állandó lakhelyemül. Anyám és hugom Párisban maradnak, bátyám közelében, ki ott van állomásozva. Én pedig igazgató ur, az ön vezetésével, teljesen a gazdaságnak szentelem magamat.

— Gróf ur, mi végtelen örülünk az ön hazatértén, különösen pedig, hogy a grófnő ö méltósága...

— Jó, jó, ... kérem, mondja meg a házvezetőnőnek, hogy a házi cselédséget gyűjtse össze a kertlakban. A grófnő megismerni óhajta őket. Kérlek Claire, jöjj velem a kerti lakba.

A grófnő felemelkedett és keskeny reszkető kezét, férje karjába öltötte, ki szónéklül vezette ki a kertbe.

A kerti lak teljesen elültött, a kastély ódon építkezéséről. Modern stílusban volt tartva és elegánsan volt berendezve. A nyitott verandáról felségas, pálmasora ra és folytatólag a pompás öreg parkra, távolban a zöld szőnyeggel kerített árnyas ligetekre és a századéves magas tölgyekre.

A grófnő a veranda könyöklőjéig lépett és elgondolkozva tekintett a zöld parkba. Mily fölséges volt itt minden. Hogyan csillogott az arany napsugár a harmatos fűvön és a szárazos hársfák és a platánusok lombkoronáin! Mily édesen illatoztak a rózsák s mily álmódóva susogott az enyhe nyári szellő az ezüstmályva csillogó levelei között. Ott lenn a halak mormoló tó, keringő hattyuival.

A fiatal asszony mélyen föllélegzett és halvány ajkai gyöngén kipirosultak. Oh mily boldogan lehetne itt élni, ebben az idyllikus magányban, ebben a mély álmodozó csöndben. Mily boldogan, oh mily végtelen boldogan — és ő mégis mily boldogtalannak érzi magát...

Férjének kemény csengésű hangja fölrazta őt álmodozásából.

— Házinesség itt van, akard látni őket?

A grófnő megfordult. Előtte állt a szolgáló népség, kiket az igazgató vezetett oda. Élükön állt Sofie, mögötte a szolgáló mélyen meghajoltak, a leányok pedig elpirulva mélyen csókoltak a grófnőnek.

A grófnő, egy pillanatig idegen világban képzelte magát. A gazdag pénztőzsér leánya, ki már Svájcot, Olaszországot bentazta, ki látta Londont, Berlint, Budapestet, eme egyszerű emberekkel szemben elfogultnak érezte magát.

A házvezetőnő kifejezte mindnyájuk hódolatát s aztán folytatta.

— Mindig sokat adtunk arra, — szölt bizonyos büszkeséggel, — hogy a kezem alatt lévő leányok egyszerűek és jó nevelésűek legyenek. Ö méltósága bizonyára igazat ad ne-

kem. Góg előzi meg a bukást! Ha leányaim kajat kezdenének sütni, városi puccos ruhákban akarnának járni, akkor már nem igen lehetne velők bírní.

A grófnő ajkán futó mosoly jelent meg.

— Tul szigorúnak nem szabad lennie Sofie — kezdte szelíd hangon. — A fiataliságnak csak egyszer van némi öröme a cifraságon. Majd néhány barátságos szót intézett a leányokhoz s aztán visszatért férjéhez, ki sötét, kutató tekintettel figyelte őt.

— Van még valami kívánságod? — kérdezte röviden.

— Nincs, Renée.

— Ugy bocsásd el őket.

A grófnő egy kézzel bucsuzott el tőlük, kik a házvezetőnővel elhagyták a kertlakot.

— Holnap reggel megnézzük a földeket és délután kilovagolok az erdőszékhöz, szölt a gróf az igazgatóhoz s aztán ez is magokra hagyta őket.

(Folytatása következik.)

Nemzeti színház.

Bérlet 185. sz.

Páratlan.

Kedden, 1903. évi április hó 21-én.

A model.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írták: Leon Viktor és Held Lajos. Zenéjét szerette: Suppé Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Perezi Sylvia Pajor Agnes.	Martinezza	Szilassy J.
Stella, leánya Rózsa Lili.	Niccolo, fia	Szabó József.
Stürjo Tamás Fűredi J.	Coletta	Singhoffner V.
Tantini, festő Bejedi Gy.	Madriai, tiszt	Somlai A.
Clava, fonó Juhász S.	Coquetti	Ungvári V.

Kezdete este 7 óra fél órakor.

NYILTTÉR.*

A t. olvasóközönség szíves figyelmébe!

KRAUSZ PAULIN

kölsönkönyvtára, könyv- és papirkereskedése.

Előnyös bevásárlásra ajánlok

antiquár, de felvágatlan magyar és német regényeket, ifjusági iratokat és mesekönyveket

fél áron alul!

Diszes

imakönyveket

2 kor. feljebb.

Finom levélpapírokat dobozoként 80 fillértől kezdve. Naponta képes levelező-lap újdonságok. Képes levelező-lap albumokat gyári áron. Remek festőmintákat jutányos áron, vagy kölcsön.

Minden a könyv- és papirszakmába vágó áruk izléses kivitelben. Az összes folyóiratok és divatlapok bérletben és egyenként.

75,000 kötetes

kölsönkönyvtár

magyar, német, francia és angol nyelven.

Olvasási díj egy óra 1 kor. 20 fill., vagy kötetenként 8 fill. Vidéki bérlok nagyobb könyvküldeményeknél 2 koronától feljebb.

A legkiválóbb tisztelettel

KRAUSZ PAULIN

952

ARAD,

Deák Ferenc-utca 2. szám.

Kérje

ingyen és bérmentve

illusztrált árjegyzékeket, mely több mint 500 ábrát tartalmaz

órák, arany-, ezüst-árúkról és zeneműeszközökről.

KONRÁD JÁNOS

Óragyáros és kiviteli ház Brűx 276. sz.

(Csehország.)

2721

Aradi közuti vaspálya- és téglagyár-részvénytársaság.

Hirdetmény.

Alapszabályaink értelmében kir. közjegyző jelenlétében a következő számú részvények lettek kisorsolva:

21, 60, 68, 77, 78, 106, 114, 134, 137, 157, 253, 280, 285, 293, 320, 368, 385, 395, 398, 470, 479, 490, 494, 565, 704, 705, 709, 711, 717, 719, 768, 776, 1103, 1104, 1152, 1286, 1313, 1351, 1470, 1519, 1593, 1616, 1644, 1658, 1700, 1701, 1711, 1718, 1773, 1775, 1783, 1787, 1792, 1909, 1915, 1921, 1925, 1936, 1970, 1990, 2002, 2004, 2032, 2060, 2070, 2082, 2086, 2124, 2156, 2187, 2264, 2289, 2298, 2325, 2360, 2421, 2422, 2506, 2568, 2582, 2583, 2590, 2644, 2648, 2665, 2679, 2749, 2776, 2843, 2899, 2964, 2987, 3011, 3033, 3077, 3124, 3131, 3176, 3243, 3249, mely részvények folyó évi május hó 1-én a társaság pénztáránál egyenkénti 200 korona készpénz és az élvezeti jegyek kiszolgáltatása mellett beváltak.

Aradon, 1903. évi április hó 20-án.

Az aradi közuti vaspálya- és téglagyár-részvénytársaság igazgatósága.

962

6-1903. kpv.

Hirdetés.

Arad sz. kir. város központi választmánya ezennel közhírré teszi, hogy az aradvárosi választókerületben az országgyűlési képviselő választóknak a folyó évben kiigazított és az 1904. évben érvényesül birandó ideiglenes névjegyzőke az újból felvettek és kihagyottak névjegyzőkével együtt 1903. évi május hó 5 ik napjától

kezdve 25-ig bezárólag a városház tanácsstermében közszemlére kitétik.

Az ideiglenes névjegyzőke kiigazítása iránt irásban benyújtandó kérvények folyó év május hó 5 től 15-ig bezárólag, az ezekre tett észrevételek pedig folyó év május 16 től 25-ig bezárólag Arad sz. kir. város polgármesteri hivatalában fogadtatnak el.

Arad, 1903. évi április hó 15

Institóris Kálmán,
polgármester.

Építési szándékozók figyelmébe!

Vollák József és Társa

építési vállalkozók, építési iroda és faterlep

Arad, Radnai-ut 6. szám.

Városi és megyei telefon 65.

Elvállalunk mindennemű

kőműves munkát,

ugy mint bérházak, magán épületek, nyaralók, stb. felépítését, bár mely stíl szerint; helyben és vidéken; továbbá amerikai és más rendszerű jégvermek, elevátorok, magtárak, istállók, stb. felépítését és szakszerű berendezését, valamint régi épületek átalakítását, új homlokzatok készítését és homlokzatok beszínezését, nedves falak szárazzá tételét stb.

Cementmunkákat, ugymint: cementburkolatok, beton alapok, lépcsők, boltozatok, cement-jászlok és itatóvájuk, beton csatornák, aknák, stb. készítését.

Ács munkákat, ugymint: fedelek és fedélszerkezetek, pajták, színek és egyéb gazdasági főrőhelyek készítését több évi jótállás mellett.

Facement fedelek készítését a legjutányosabb áron.

Elvállaljuk továbbá mindennemű Rabciz-munkák szakszerű elkészítését.

Épületek felmérését és becsülését gyorsan és pontosan eszközöljük.

Költségvetéseket kívánatra ingyen szolgálunk.

Eddigi ügyfeleink bizalmáért köszönetet mondva, kérjük azt irányunkban a jövőre nevé is feuntartani.

Kiváló tisztelettel

Vollák József és Társa.

196

Tóth János

épület-, bútór- és portál-asztalos

Aradon, Illés-utca 19. sz.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek minden az asztalos szakmába vágó munkák, u. m.:

épület és portál, üzleti és irodai berendezések elkészítésére

száraz anyagból.

Háló-, étterem-, uri-szobák és terem-berendezéseket bármely stylusban, adott rajz vagy általam készített rajz szerint a legjutányosabb árak mellett, pontos és szolid kivitelben. 433

Javításokat pontosan és gyorsan készítek.

Borszivattyúk

3 évi jótállással (ingyen javítás) árak 90 koronától feljebb.

Hozzávaló első minőségű gumicsövek 3 koronától feljebb. Fejtőképesség óránként 3000 litertől feljebb.

Hőnig Frigyes

harangöntőnél

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Ugyanott

tüzi-fecskendők és kutak

valamint javítások elfogadtatnak.

Barna Kálmán

festészeti műterme

Aradon, Szt.-Pál-utca 2. sz.

Lakás B. Határ-utca 4. sz.

Elfogad a mű- és díszfestészet terén előforduló bármely munkák elkészítését, nevezetesen:

templomok, termek, kastélyok, stb. belső díszítését.

Szent képeknek, valamint egész oltároknak előállítását, arckép, táj- és genreképek művészi kivitelben való megfestését. 538

Vázlatok és költségvetésekkivánatra készíttetnek.

701-1903. kb.

Hirdetmény.

Werner és Kobut aradi czeg a Hajó-utca 1. sz. s. telken egy borszárító telep felállíthatására telepengedély iránt folyamodván, az 1884. XVII. t. cz. 27. §-a értelmében a telep helyszín tárgyalására határidőül f. évi április hó 24-én d. u. 5 órája kitűzetik, amelyre az érdekeltek ez uton is meghívotnak azon észrevétellel, hogy a telep helyszín és tervrajza, valamint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál f. évi április hó 24-ig, mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező s a netáni észrevételek irásban ugyanott, élőszóval pedig a helyszíni tárgyalás alkalmával megtehető, mert amennyiben ilyenek nem emeltetnének, s ha köztekintetek gátlólag fel nem merülendnek, a telepengedély sz. idézett törvény 30. §-a rendelkezéséhez képest ki fog adatni.

Arad, 1903. évi április hó 4-én.

Sarlet,
főkapitány.

Szép fogak!

csakis

DENTOLIN

fog crème

használatát által nyerhetők.

Egyszeri használat után mindenki megkedveli.

Egy tubus 50 fillér.

Legjobb bevásárlási helye mindennemű

illatszerek,
szappanok,
fogkefék,
fogporok,
fogpaszták,
szájvizek,
hőlgyporok,
arczcremek,
arczvizek,
hajszeszek,
szivacsoknak.

A legmegbízhatóbb minőségekben

mindennemű

ORVOS-SEBÉSZI

és

SZÜLÉSZETI

kötszerek.

LEGOLCSÓBB ÁRAKI

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése ARADON.

57

Cséplőgarnitúra

4 lóerejű, szalmafűtésre is alkalmas

gőzmozgonyyal

és 42°-os sines

cséplővel,

felszereléssel együtt csaknem teljesen új állapotban, szavatosság mellett készpénzért, esetleg 2—3 évi részletfizetésre is jutányos árban

eladó

Geröcs Béni gépjavitó műhelyéből Aradon, Választó-utca 13. szám. 936

Értekezhetni Sárossy-utca 4. sz. alatt.

Ujtás a lakások tisztázásánál!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy hosszú kísérletezés után oly szerrel és eszközzel rendelkezem, hogy teljes megbízhatóság és jótállás mellett a lakások

tökéletes féregmentessé tételét elvállalom.

Teljesíték mindennemű díszes és egyszerűbb

szobák, termek stb. festését

a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeknek megfelelő legdizsesebb kivitelig és mindennemű mázolási és fénymázolási munkálatokat a legalaposabb kivitelben, a lehető legjutányosabb árak mellett. A n. é. közönség b. megbízását kérve kiváló tisztelettel

Fischer Ármán,

szobafestő, 409

Arad, Vörösmarty-utca 3. szám (Hortka-ház.)

Levitter Jenő

szobrász

Aradon, Pöltenberg Ernő-utca 20. szám.

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki épület és bútorasztalos uraknak, ugyszintén a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy egy a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

szobrász műtermet

nyitottam.

Elvállalom minden e szakmába vágó munkát izléses és stilszerű kivitelben. — Több évi tapasztalatom folytán azor helyzetben vagyok, hogy n. b. megrendelők igényeit minden tekintetben kielégíthetem.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Levitter Jenő, szobrász.

Hangjegyek

Árjegyzékek

Zongora

Harmonium

Hegedű

Cello

Ozitera

Kamarazene

Zenekarra

Guitarre

Dalok

Humoristikus dalok

Kar

Kettős, hármas

Tanulmányművek

— ingyen —

és bérmentve

OTTO MAASS 515

hangjegyekereskedése és kiadóhivatala

WIEN, VI/2. Mariahilferstrasse 91.

9101—1908.

Hirdetmény.

A marosvizi halászati társulat a tilalmazási időszakot már czíus hó 15-től június hó 15-ig terjesztette ki.

Midőn ezt közhírré tesszük, figyelmeztetjük a halászatot foglalkozókat, hogy a tilalmi időszak meg nem tartása esetén az 1888. XIX. t. cz. 62. § a alapján fogunk eljárni.

Arad, 1908. évi márczius hó 14-én.

A városi tanács

Váradi János

Urás, Arad Hunyady ezeldött Fekete kutyá-utca (a Hunyady kávéházzal szemben.)

Elad, vesz és szakszzerűen javít mindenféle órákat, végez e szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemű arany- és ezüstöt.

ARADON,

Salacz Gyula-utca 2.

Kalmár József

műszerész

ajánlja jó minőségű

kerékpárjait.

Raktáron tartok elsőrendű külső és belső gummit és minden a kerékpárhoz tartozó felszerelési tárgyakat. Olcsón és jótállás mellett végzek

kerékpár javításokat.

Villanyos csengő és telefon berendezéseket szakszzerűen és jótállás mellett készítek.

Telephon szám 242.

KISS GYULA

épület és bútorasztalos

Aradon, Csernovics Péter-utca 16.

Elvállalom minden az épület és bútorasztalos szakmába vágó munkát, u. m.: épület-asztalos munkát, portálokat, belt- és irodai berendezéseket. Konyha-, háló-, ebédlő- és szalonbutor berendezést, a legegyszerűbbtől a legdizsesebb kivitelig és legjutányosabb árban.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Rajzokkal díjmentesen szolgálók.

Szépítsd arcodat

— ha nem akarsz pénzt hiába kidobni — a világhírű

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMMEL

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatású, többször kitüntetett s a bőrgyógyászat által legjobbnak elismert készítmény. Eltünteti rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircsot, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztálanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill.

Ibolya-hőlypor fehér, rózsaszín és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej nappali használatra 1 kor.

Bevásárlásnál csakis HAJÓS féle készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma 126

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Ring Lajos, Rozsnyai Mátya, Tábor Gyula (Gáj) és Vojtek Kálmán, gyógyszerész uraknál Krassa Elemér és Társai, Vojtek és Weiss odgúista uraknál.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve.

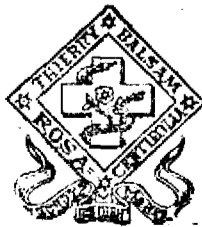
Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegytörvény védelme alatt áll. Ez a balzsam belsőleg és külsőleg használható. — Ez a balzsam: 1. Felülmúlhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő- és mell minden betegségeiben, enyhíti a hurutot és megszünteti a váladékot, elaltítja a fájdalmas köhögést és meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha idülték is. 2. Kitűnően használható torokgyulladásnál, rekedtségnek és a torok minden betegségeiben stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglehető gyorsasággal meggyógyítja a gyomorgörcsöt, köhögést és hascsikarást. 5. Gyöngéd székélet okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lépkört és a málabút és megerősíti az étvágyat és az emésztést. 6. Kitűnően szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál, szájhólyagoknál és minden fog- és szájbetegségnek megszünteti a felbőgögést és a száj meggyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógyszer képez minden sebre, lázas kitéések, szipoly, szemlelesok, égett sebek, fagyott tagok, rüh, kozás és bőrkítések ellen, megszünteti a fejfájást, zugást, szagát, köhögést, influenza stb. Vigyázzon! Kell mindig a valódi spáncz-védjegyre, mely fent látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozzátjuk a gyárból, eredeti karton-dobozokban: bérmentve bármely postafiókára Ausztria-Magyarországon 12 fill. vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldünk. Kifizetés csak az összeg előre való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyszerész Balzsama és Centifolia-kenőcse.

Ez a gyógyszerében felülmúlhatatlan két szer sohasem romlik meg, hanem ellenkezőleg, mentől öregbebb, annál értékesebbé és hatékonyabbá válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig megkötőzik a segélyt és sikert, legalább az orvos megérkezéskor; természetesen sohasem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett pótszerekhez nyulni, amelyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem forduljunk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitűnő, olcsó, megbízható, a mellett teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez, melyet minden esetre is meg kell próbálni, minden családban készletben kell tartani. Akol nem lehet valódi minőségben, a valódiság minden ismérvével megkapni, ott rendeljék meg közvetlenül ily cím alatt:

An Apothekar A. Thierry Schutzengel-Apothek in Prograda bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi raktár Budapeston Török József gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél 2712—E.

Pardy J. Vilmos

url- és női cipész

Arad, Tökölly-tér 6a.

Van szerencsem a t. helybeli és vidéki közönség figyelmét

czipész-üzletemre

felhívni, melyben a legkényesebb lábakra is a mai kor igényei szerint a legfinomabb kivitelű férfi-, női- és gyermekcipőket készítek a legszolidabb árak mellett. Különös súlyt fektetek arra, hogy minden egyes revóm teljes megelégedését kiérdemljem. Miért is üzletemben csakis a legfinomabb bőrneműeket használom fel. 226

Végh István

épület és díszmű-bádogos

Aradon, Boros Béni tér 10. (Nádor-utca sarkán.)

Miválla mindennemű ornament épület bádogos és templom-tornyok fedését, továbbá vízvezeték munkálatokat, fürdőszobák felszerelését, konyha berendezéseket, u. m. csovet és csőrepedés javításokat, egy helyben, mint vidéken a legjutányosabb árak mellett, pontos és gyors kivitelben. 573

Az előnyös bevásárlásnak legújabb meglepetésére

talál a n. é. közönség Forray- és Rákóczy-utca sarkán, Kristyóry-féle házban. Szállási Aladár által ujonnan berendezett rövid-, rövid- és játék-áru kereskedésében. Hol crotton-, kanavász-, vászon áruban, u. m. színes pamutban, harisnyákban, szalagokban, dobányzó-szerekben, pénztárcákban és kézimunkához szükséges cikkekben dus, gazdag raktár tartatik. Különösen ajánlja jóhírnevű

gép-harisnya kötődjét,

melyet Aradon még nem létezett kötőgépekkel szerelt fel, hol új harisnyák kötését és fejelését, kertyük-, kamáslik-, alsósoknyák, alsóingek és minden a kötőde szakmába vágó javításokat jutányos árban elkészítik. 335

216—1903. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a felső marospartí 7., 8., 9. és 10. sz. falerakó helyeknek 1903. évi május 1-től 3 évre való bérbeadása iránt folyó év április hó 27-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: a) A 9. sz. 511 40/1100 öl területű falerakó helyre 50 fill. b) A 9—10. sz. 148560/1100 öl területű falerakó helyre 90 fill. c) A 7—8. sz. 923 öl területű falerakó helyre 50 fillér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 100%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1903. évi április hó 14-én tartott üléséből.

Kiadta: **Dr. Angel,** s. k. aljegyző.

Reich Ignác
 szobrász
 Arad, Deák Ferencz-utca 23. szám.
 Készít mindennemű és stíly
szobrászati munkákat
 szakszerű, tiszta, izléses kivitelben. 646
 Butor-, épület-, templomi faragványokat, dísz tárgyakat és öntvény-mintákat a legfinomabb kivitelben, jutányos áron.
Vidéki rendeléseket pontosan eszközöl.

TUNSZKY ES MIHÁJLOVITS
 vasbutor és aczélsodrony ágybetét gyára
ARAD, Templom- és Kölcsey-utca sarok.
 Elvállaljuk minden e szakmába vágó munkákat u. m.:
 katonai-, tűzoltó-laktanyák, korbáz, iskolák, intézetek, kávéház berendezését.
Kertisátrak, (szédszedhető) pavillonok,
 kávéház és vendéglők részére.
 — Szállítunk helyben és vidékre kereskedőknek viszonteladásra. —
Kitűnő vasmunka! Finom fényezés!
 278 **Pontos szállítás!**

MINDEN HOLGYNEK SZÜKSÉGES ARCZBORE MEGVÉDÉSÉRE A FÖLDES-FÉLE MARGIT-CREMET használni.
 Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt májfoltot, bőrtakát (mitesser) és minden arcztisztatlanságot. Massázshoz használva eltünteti redőket, himlőhelyet stb.
 Csakis ezen készítmények valódiak, a melyek czimeres védjegyemmel vannak lezárva.
Hamisitványoktól tessék óvakodni!
 Egy tégey ára 1 korona. 42
 Margit szappan 70 fillér. Margit poudér 1 kor. 20 fill.
 Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és droguerárakban.
 Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferencz, Boros-Soboson: Zangerl Gyula, Berzován: Székely Sándor, Cs.-Apáczán: Bonomi Antal, Cs.-Pálóán: Nagy Albert, Csérmén: Berkes Armin, Elekén: (G.) Pekker István, Földeseken: Boros Karoly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István, Gyorokon: Maszyk Daniel, Bis-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schlegl Pál, Kun Ágotán: Fejes Lajos, Kúrtáson: Hackenberger László, Madgyesgyházán: Kelecsenyi Ferencz, Mező-Kovácshegyen: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hanzeros Adám, Nagy-Zerluden: Vály Géza, Ó-Pécskán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Poseritz Gusztáv, Pityarson: Szabados József, Székényváron: Fróm D. Traugott, Sigmándon: Csiky Lukács, Soborsánban: Karolyi Balman, Szemlakon: Hauszler Sándor, Tauczon: Kunz János, és Új-Aradon: Ternajgo Géza urak gyógyszerárakban.

3 nap alatt meggyógyul
 a **hugycsőfolyás** — ha több éves is — szabadalmazott tanálmányom által, mely több évi orvosi gyakorlatban kipróbálva, a bécsi közpórházban s a párisi Hospital-Myden vérérbajbetegségek osztályán általános használatban van. Tehetlenség és éjjeli magömlés meggyógyítására is feltétlenül biztos. Étrend, foglalkozás változtatás nélkül otthon titokban használható. Használati utasítással 10 frt, utánvétellel, vagy az összeg elől3 küldése mellett.
 Dr. Tóth Ödön 30
 Budapest, VIII. József-körút 53.

Gebhart J. és Fia
 Aradon, Andrássy-tér 16.
Karlsbadi és schönfeldi porcellán árak raktára.

Étkező készlet 6 személyre 26 darabból, sima fazog, arany szegegylyvel 7 frt
 Ugyanaz diszes szeczesz-sziós vagy rococo fazonban, élénk mintázattal 9 frt
 Tea készlet, diszes kivitelben, rococo vagy szeczesz-sziós fazonban, 6 személyre 15 darabból 3.80 frt
 Kávé készlet, ugyanily kiállításban 3.60 frt

Fayencze és porcellán mosdókészletek.
 Mosdókészlet 36 cm. lavoirral, több színben festett vagy aranyozott mintával, nyitott tárgyakkal 4.50 frt
 Ugyanaz, csak 40 cm. lavoirral 7 frt
 Ugyanaz, csak 42 cm. lavoirral, egyszínben festett diszes mintával, nyitott tárgyakkal. 5.50 frt
 Ugyanaz, csak több színben festett és aranyozott mintával 8 frt
 Ugyanaz, csak 44 cm. lavoirral, egyszínben festett mintával, csukott tárgyakkal 7 frt
 Ugyanaz, festett diszes többszínű mintázattal, arany nélkül 8 frt
 Minden porcellán és fayencze tárgy utána rendelhető.

Dessert készletek:
 1 diszes állványnyal, 6 tányérral, 18 cmtr. 1.20, 1.50, 2 és 2.50 frt
 Diszes üvegtál nikkelezett talapzaton 1.50
 Diszes többszínű üvegtál china ezüst talapzaton 3 forinttól feljebb.

Disz és aradi látképekkel díszített emlékpoharak felnőttek, gyermekek és utazók részére legdiszesebb kivitelben 25, 30 és 35 krajczárért.

Továbbá ajánlhatunk mint egyedül használható **evőeszközök**: alpaccakészleteinket. **Chinaezüst készletek** gyöngye ezüst felületük miatt nem ajánlhatók.
 Alpacca és alpaccaezüst evőeszközeinkről képes árjegyzéket bárki-nek készséggel küldünk. 661

Vidéki megrendelések pontosan és azonnal teljesítetnek.
TELEFON SZÁM 219.

STERN M. A. Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos női-felöltő áruháza.

Nagy választék a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Ujdonságok naponta érkeznek.

ALAPITTATOTT 1875.

TELEFON 238.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy fiatal leány

elárúsnak vagy irodába ajánlok. — Bővebbet a kiadóhivatalban. 911

A hölgyközönség

szíves figyelmébe ajánlja Varga Kálmán női szabó, Szabadság-tér 8. szám alatt levő jóhírnévű francia és angol női ruha termékét, a hol a legizlésebb kabátok és kosztümökön kívül készülnek még a legegánsabb nyári ruhák, bluzok és háziruhák a legolcsóbb árak mellett. Mély tisztelettel Varga Kálmán, női szabó, angol és német szabászati akadémiák volt növendéke. 934

Eladó ház.

Egészen új ház, mely még 10 évig adómentes, áll 2 szép nagy szoba, 1 nagy konyha, szép nagy pince, éléskamra és hozzátartozó mellék-helyiségekkel, igen könnyű feltételek mellett szabad kézből eladó. Bővebbet a kiadóban. 963

2 Seyfert-féle

teljes jó karban levő billiárd, ugyancsak teljes kávéházi berendezés egészben, vagy darabonként olcsón eladó Földes Kelemen gyógyszerésznél. Ugyanott több kisebb és nagyobb üzlethelyiség kiadó. 964

Városi és megyei telefon 115.

Tisztelettel felhívom mélytiszteit ve-
vőim és a n. é. közönség szíves figyelmét,
hogy 855

színes bőr különlegességeim a
tavaszi idényre megérkeztek.

Rendeléseket a legsikkesebb divat színt
pontosan eszközölök.

Seelinger M. Andor

uri és női minta cipészete

Arad, Szabadság-tér.

Városi és megyei telefon 115.

T. cz.

Van szerencsém a n. é. közön-
ség szíves tudomására hozni,
hogy

szobafestő, mázoló

és fényező

műhelyemet Weitzer János (volt
Templom-utca) 13. szám alá
helyeztem.

Pontos munka szolid kiszolgálás.

Vidéki megrendelések pontosan
eszközöltetnek. A n. é. közön-
ség szíves pártfogását kéri

Biedl József,
festő. 623

Ez a legfontosabb

nem kell elköltözés esetén, vagy más
esetben feleslegessé váló butorokat po-
tom áron eladni, megveszem én azokat,
ugyszintén

uraságoktól levetett ruhákat

a legeslegmagasabb árban.

Kivánatra házhoz is megyek.

Roth A.

butorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal
szemben. 405

Wolster Izsó

uri szabó

Aradon, Szent Pál-utca 3. sz.

(szemben az Erdélyi kávéházzal.)

Elvállal, bármilynemű uri öltönyök
mérték szerinti elkészítését a legjobb di-
vat és pontos szabás szerint a legju-
tányosabb árak mellett.

Javításokat és átalakításokat
olcsón eszközöl. 228

Uraságoktól levetett

téli és nyári ruhákat

a legmagasabb áron veszek.

Kivánatra házhoz is megyek.
Továbbá használt butorokat is ve-
szek és olcsó áron eladok. 865

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

Zálogcédukat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-
tárgyakat készpénz fizetés mel-
lett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA
Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legol-
csóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 703

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438.

Legjobb minőségű

Butorokat

készletben tart és jutányos ár mellett
ajánl

Varga József

asztalos mester, Arad, Kápolna-ut-
ca 6/b. szám. 467

KINTZLER ZOLTÁN

Gronometter műórák és ékszerész

Arad, Andrássy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható. 321

Pontos és szolid kiszolgálás!

Vagyok bátor a mélyen tisz-
telt szülők becses figyelmét a
megnyitandó

magán kézimunka

iskolámra

fölvívni, hol a leányok a mai
kor igényeinek megfelelően a fehér
varrástól kezdve a külön-
féle himzésekig kellő oktatásban
részesülnek.

Beiratások (havi 6 korona)
bármikor elfogadhatnak.

Szünetekben kisebb leány-
kák megfelelő könnyebb kézi-
munkákra taníttatnak.

Szíves pártfogást kérve
kiváló tisztelettel

Erdőfi M.

866

Arad, Pöltenberg Ernő-utca 1.

NEUMANN M. férfi-, nő- és gyermek-ruha telepe

ARADON,

Andrássy-tér, a Fehér Kereszttel szemben.

csász. és kir. udvari szállító

Dusan felszerelt raktár az elősmert legjobb minőségű készárúban.

1808

Mérték szerinti megrendelések kifogástalan kivitelben készíttetnek.

Szabott árak.

Alapított 1845.

Telefon szám 457.

Szabott árak.